KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

Brussel 19.9.2007
KUMM(2007) 530 finali

2007/0197 (COD)

Proposta għal

REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

li jistabbilixxi Aġenzija għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi ta' l-Enerġija

(preżentata mill-Kummissjoni)

{SEG(2007) 1179}
{SEG(2007) 1180}

MT MT

MEMORANDUM TA’ SPJEGAZZJONI

L-elettriku u l-gass jinsabu fil-qofol tal-benessri ta' l-Ewropa. Mingħajr suq kompetittiv u effiċjenti ta' l-elettriku u tal-gass, iċ-ċittadini ta' l-Ewropa jkollhom iħallsu prezzijiet eċċessivi għal waħda mill-aktar ħtiġijiet fundamentali ta' kuljum tagħhom. Is-suq ta' l-elettriku u l-gass huwa wkoll essenzjali għall-kompetittività ta' l-Ewropa, minħabba li l-enerġija hija fattur importanti fl-industrija Ewropea.

Barra minn hekk, suq kompetittiv u effiċjenti ta' l-elettriku u l-gass huwa prerekwiżit biex nittrattaw it-tibdil fil-klima. Ikun biss b'suq li jaħdem sewwa li jkunilna possibbli niżviluppaw mekkaniżmu effikaċi għall-iskambju ta' l-emissjonijiet, kif ukoll industrija ta' l-enerġija li tiġġedded li tilħaq il-mira ambizzjuża maqbula mill-Kunsill Ewropew li jiġi żgurat li, sa l-2020, 20% ta' l-enerġija globali ta' l-UE tkun ġejja minn sorsi li jiġġeddu.

Fl-aħħarnett, suq kompetittiv ta' l-elettriku u l-gass fi ħdan l-UE kollha kemm hi huwa kruċjali biex niżguraw is-sigurtà tal-provvista ta' l-enerġija ta' l-Ewropa, minħabba li huwa biss suq mifrux ma' l-Ewropa kollha u kompetittiv li joffri aċċess ġust għan-netwerk lill-investituri potenzjali kollha, u jipprovdi inċentivi reali u effikaċi, sew lill-operaturi tan-netwerks kif ukoll lill-produtturi ta' l-enerġija, biex jinvestu l-biljuni ta' euro li se jkunu meħtieġa fl-UE matul iż-żewġ deċennji li ġejjin.

Il-proċess tal-liberalizzazzjoni tas-suq ta' l-elettriku u l-gass inbeda madwar 10 snin ilu. Matul dawn l-10 snin, bosta miċ-ċittadini ta' l-Ewropa gawdew minn aktar għażla u aktar kompetizzjoni, b'servizz u sigurtà mtejba. Madankollu, il-valutazzjoni li għamlu l-Kummissjoni u r-regolaturi Ewropej ta' l-enerġija wriet li l-proċess ta' l-iżvilupp ta' swieq tassew kompetittivi għad fadallu ħafna biex jitlesta. Fil-prattika, wisq miċ-ċittadini u l-azjendi ta' l-UE għadhom neqsin minn għażla reali ta' fornituri. Il-frammentazzjni tas-suq bil-fruntieri nazzjonali, grad għoli ta' integrazzjoni vertikali u konċentrazzjoni għolja tas-suq jinsabu fil-għerq tan-nuqqas ta' suq intern reali.

Mid-dħul fis-seħħ tad-Direttivi preżenti dwar l-elettriku u l-gass f'Lulju 2003, il-Kummissjoni konsistentement issorveljat l-implimentazzjoni u l-effetti tagħhom fis-suq, u baqgħet f'kuntatt regolari mal-partijiet kollha interessati. B'mod partikolari, kull sena l-Kummissjoni ppubblikat ir-rapport tagħha dwar l-implimentazzjoni tas-suq intern ta' l-elettriku u l-gass. Organizzat il-Forum tar-Regolaturi ta' l-Elettriku f'Firenze u l-Forum tar-Regolaturi tal-Gass f'Madrid, b'tali mod li laqqgħet flimkien, fuq bażi regolari, ministeri, awtoritajiet regolatorji nazzjonali, il-Kummissjoni, operaturi tas-sistemi tat-trażmissjoni, fornituri, kummerċjanti, konsumaturi, unjins, utenti tan-netwerks u l-boroż ta' l-enerġija.

Fi tmiem l-2005, il-Kunsill Ewropew ta' Hampton Court sejjaħ għal Politika Ewropea tassew dwar il-Politika. B'reazzjoni għal din is-sejħa, fit-8 ta' Marzu 2006 il-Kummissjoni ppubblikat *Green Paper* dwar l-iżvilupp ta' Politika Ewropea ta' l-Enerġija komuni u koerenti. Il-konsultazzjoni pubblika ħalliet 1 680 risposta. Diġà fl-2005, il-Kummissjoni bdiet investigazzjoni tas-swieq tal-gass u l-elettriku. L-investigazzjoni dwar l-enerġija kienet risposta għat-tħassib li esprimew il-konsumaturi u azjendi li daħlu ġodda fis-settur dwar l-iżvilupp tas-suq tal-gass bl-ingrossa u dwar l-għażla limitata għall-konsumaturi. Il-Kummissjoni adottat ir-Rapport Finali ta' l-investigazzjoni, flimkien ma' pakkett komprensiv ta' miżuri, biex tipproponi Politika ta' l-Enerġija għall-Ewropa fl-10 ta' Jannar 2007.

Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni ta' l-10 ta' Jannar 2007 intitolata "Politika ta' l-Enerġija għall-Ewropa"[1] saħqet fuq l-importanza li jiġi kkompletat s-suq intern ta' l-elettriku u tal-gass naturali. Jirfdu l-Komunikazzjoni kien hemm rapport komprensiv dwar is-suq intern, ir-riżultati finali ta' l-investigazzjoni tal-kompetizzjoni fis-settur, u analiżijiet fil-fond dwar il-qagħda tas-swieq nazzjonali tal-gass u l-elettriku. B'mod parallel, il-Kumissjoni għamlet valutazzjoni ta' l-impatt biex tiżen alternattivi ta' politika marbuta mal-kompletar tas-suq intern tal-gass u l-elettriku. Il-valutazzjoni ta' l-impatt inkludiet konsultazzjoni mal-partijiet interessati. Imtlew 339 kwestjonarju minn organizzazzjonijiet b'għeruqhom fi 19-il pajjiż. Barra minn hekk, organizzazzjonijiet mhux konnessi ma' pajjiż partikolari rċevew 73 kwestjonarju. Saru intervisti ma' 56 persuna interessata oħra, l-aktar kumpaniji li jistgħu jintlaqtu jew mis-separazzjoni ta' l-assi tagħhom jew inkella b'aktar rekwiżiti ta' trasparenza.

Il-Kunsill Ewropew tar-Rebbiegħa 2007 lill-Kummissjoni stedinha tipproponi miżuri ulterjuri, bħalma huma:

- is-separazzjoni effettiva ta' l-attivitajiet ta' forniment u produzzjoni mill-operazzjonijiet tan-netwerk
- aktar armonizzazzjoni tas-setgħat tar-regolaturi nazzjonali ta' l-enerġija u tisħiħ ta' l-indipendenza tagħhom
- l-istabbiliment ta' mekkaniżmu indipendenti għall-kooperazzjoni bejn ir-regolaturi nazzjonali;
- il-ħolqien ta' mekkaniżmu għall-operaturi tas-sistemi ta' trażmissjoni biex jittejbu l-kooordinament ta' l-operat tan-netwerks u s-sigurtà tax-xibka, il-kummerċ transkonfinali u l-operat tax-xibka; kif ukoll
- aktar trasparenza fl-operat tas-suq ta' l-enerġija.

Il-Kunsill Ewropew saħaq ukoll fuq il-ħtieġa li tissaħħaħ is-sigurtà tal-provvista, fi spirtu ta' solidarjetà bejn l-Istati Membri.

Għal din ir-raġuni, il-Parlament Ewropew, fir-Riżoluzzjoni tiegħu dwar Prospetti għas-suq intern tal-gass u ta' l-elettriku li ġiet adottata fl-10 ta’ Lulju 2007, esprima appoġġ politiku qawwi għal politika komuni ta' l-enerġija, bil-fehma li "s-separazzjoni tas-sjieda fil-livell tat-trażmissjoni hija l-aktar għodda effettiva biex tippromwovi l-investiment fl-infrastrutturi b'mod mhux diskriminatorju, l-aċċess ġust għan-netwerk għall-kompetituri ġodda u t-trasparenza fis-suq". Madankollu, il-Parlament saħaq li jeħtieġu miżuri oħra wkoll, u li d-differenzi bejn is-suq ta' l-elettriku u dak tal-gass aktarx jitolbu arranġamenti differenti ta' implimentazzjoni. Il-Parlament Ewropew sejjaħ ukoll għat-titjib tal-"kooperazzjoni bejn regolaturi nazzjonali fil-livell ta' l-UE, permezz ta' entità ta' l-UE, bħala mezz għall-promozzjoni ta' approċċ aktar Ewropew għar-regolazzjoni dwar kwistjonijiet transkonfinali".

Il-Kunsill tar-Regolaturi Ewropej ta' l-Enerġija (CEER) laqa' l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni ta' l-10 ta' Jannar, u approva bil-qawwa s-sejħa għal leġiżlazzjoni ġdida ta' l-UE biex is-suq uniku ta' l-enerġija jerġa' jinġieb fit-triq it-tajba. Fis-6 ta' Ġunju 2007, ir-Regolaturi Ewropej ta' l-Enerġija ppubblikaw sett ta' sitt dokumenti li jadottaw pożizzjoni

[1] KUMM (2007) 1.

rigward il-kwistjonijiet ewlenin tal-leġiżlazzjoni l-ġdida dwar l-enerġija. Appoġġaw, b'mod partikolari, il-proposti tal-Kummissjoni għal sorveljanza regolatorja indipendenti msaħħa fuq il-livelli nazzjonali u ta' l-UE, kif ukoll għas-separazzjoni fin-netwerks tat-trażmissjoni. Ir-regolaturi rrikkmandaw ċar li s-separazzjoni tas-sjieda tat-trażmissjoni għandu jkun, fil-prinċipju, il-mudell rekwiżit fil-leġiżlazzjoni l-ġdida ta' l-UE, u għandha tapplika sew għall-enerġija kif ukoll għall-gass.

Dawn l-elementi tqiesu bis-sħiħ fit-tfassil tal-proposti preżenti, li huma ppreżentati fil-qosor hawn taħt.

1. IS-SEPARAZZJONI EFFETTIVA TA' L-ATTIVITAJIET TA' FORNIMENT U PRODUZZJONI MILL-OPERAZZJONIJIET TAN-NETWERK

1.1. Id-dispożizzjonijiet eżistenti dwar is-separazzjoni [*unbundling*] mhumiex biżżejjed biex jiżguraw suq li jiffunzjona tajjeb

Il-leġiżlazzjoni eżistenti tirrikjedi li l-operazzjonijiet tan-netwerk ikunu separati legalment u funzjonalment mill-attivitajiet ta' forniment, ġenerazzjoni jew produzzjoni. L-Istati Membri kkonformaw ma' dan ir-rekwiżit billi applikaw strutturi differenti ta' organizzazzjoni. Bosta Stati Membri waqqfu kumpanija għal kollox separata għall-operat tan-netwerk, filwaqt li oħrajn ħolqu entità legali fi ħdan kumpanija integrata. Ir-rekwiżiti ta' separazzjoni legali u funzjonali taw kontribut pożittiv għall-emerġenza ta' swieq kompetittivi ta' l-elettriku u tal-gass f'diversi Stati Membri.

Min-naħa l-oħra, l-esperjenza turi li, fejn operatur tas-sistema ta' trażmissjoni tkun entità legali fi ħdan kumpanija integrata, jitqajmu tliet tipi ta' problemi.

L-ewwelnett, jista' jkun li l-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni jagħti trattament preferenzjali lill-kumpaniji affiljati tiegħu, għad-detriment ta' partijiet terzi konkorrenti. Fil-fatt, il-kumpaniji integrati jistgħu jużaw assi tan-netwerk biex jagħmluha aktar diffiċli li jidħlu kompetituri ġodda. Ir-raġuni aħħarija hija li s-separazzjoni legali u dik funzjonali ma jsolvux il-kunflitt fundamentali ta' interess fi ħdan il-kumpaniji integrati, għax l-interessi ta' forniment u produzzjoni jimmiraw li jkattru kemm jista' jkun il-bejgħ u s-sehem tas-suq, filwaqt li l-operatur tan-netwerk huwa obbligat li joffri aċċess mhux diskriminatorju lill-kompetituri. Huwa prattikament impossibbli li dan il-kunflitt inerenti ta' interess jiġi kkontrollat b'mezzi regolatorji, għax huwa impossibbli li tiġi ssorveljata l-indipendenza ta' operatur tas-sistema ta' trażmissjoni fi ħdan kumpanija integrata mingħajr ma jkun hemm regolamentazzjoni qawwija u intrużiva wisq.

It-tieninett, bir-regoli attwali ta' separazzjoni, l-aċċess mhux diskriminatorju għall-informazzjoni ma jistax jiġi ggarantit, għax mhemm l-ebda mezz effikaċi biex l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni ma jitħallewx jikxfu tagħrif sensittiv għas-suq lin-negozji ta' ġenerazzjoni jew ta' forniment tal-kumpanija integrata.

It-tieletnett, l-inċentivi ta' investiment fi ħdan kumpanija integrata jiġu mxekkla. Operaturi integrati vertikalment tan-netwerks ma għandhom l-ebda inċentiv biex in-netwerk jiżviluppawh fl-interess tas-suq, u b'hekk li jiffaċilitaw id-dħul ġdid fil-livelli tal-ġenerazzjoni jew tal-forniment; bil-maqlub, għandhom interess inerenti li l-investiment ġdid jillimitawh meta dan ikun ta' benefiċċju għall-kompetituri tagħhom u jġib kompetizzjoni ġdida fis-"suq domestiku" ta' min diġà qiegħed fil-post. Minflok, id-deċiżjonijiet li jirrigwardaw l-

investiment ta' kumpaniji integrati vertikalment għandhom ix-xejra li jxaqilbu wisq lejn il-ħtiġijiet ta' entitajiet affiljati ta' forniment. B'mod partikolari jidher li dawn il-kumpaniji ma tantx ikollhom ħajra li jżidu l-interkonnessjonijiet jew il-kapaċità ta' importazzjoni tal-gass, b'tali mod li jagħtu spinta lill-kompetizzjoni fis-suq domestiku. Dan l-atteġġament huwa ta' ħsara għas-suq intern.

Fil-qosor, kumpanija li tibqa' integrata vertikalment għandha inċentiv intrinsiku sew biex ma tinvestix biżżejjed f'netwerks ġodda (bil-biża' li investimenti tat-tip jgħinu lil kompetituri jiffjorixxu fis-suq domestiku "tagħha") u li – kulfejn ikun possibbli – tiffavorixxi l-kumpaniji tal-bejgħ tagħha f'dak li jirrigwarda l-aċċess għan-netwerk. Dan jagħmel il-ħsara għall-kompetittività ta' l-UE u s-sigurtà tal-provvista tagħha u jippreġudika l-ilħiq tal-miri tagħha rigward it-tibdil fil-klima u l-ambjent.

Iċ-ċifri ta' l-investiment minn dawn l-aħħar snin juru hekk: kumpaniji integrati vertikalment, pereżempju, reġgħu investew anqas mid-dħul tagħhom mill-kiri transkonfinali ta' konġestjoni f'interkonnessjonjiet ġodda milli għamlu kumpaniji sseparati (unbundled) għal kollox. Is-separazzjoni effettiva tneħħi t-tip ta' tagħwiġ ta' l-inċentivi ta' investiment li huwa tipiku ta' l-operaturi integrati vertikalment tas-sistema ta' trażmissjoni. B'hekk iġġib 'il quddiem is-sigurtà tal-provvista. Il-Kummissjoni osservat li s-separazzjoni effettiva ta' l-operaturi tas-sistemi tat-trażmissjoni tippromwovi l-attività ta' investiment tat-TSO. L-Istati Membri kkonċernati sussegwentement attiraw investituri infrastrutturali ġodda li, pereżempju, jibnu terminals għall-gass naturali likwidu (LNG).

Barra minn hekk, il-prezz ta' l-elettriku fis-swieq differenti f'dawn l-aħħar snin jixhed il-benefiċċji tas-separazzjoni tas-sjieda: matul l-aħħar 10 snin, il-kumpaniji integrati vertikalment żiedu l-prezzijiet tagħhom aktar, u aktar żammew prezzijiet ogħla, minn oħrajn isseparati għal kollox.

1.2. Sepearazzjoni aktar effikaċi ta' l-operaturi tas-sistemi tat-trażmissjoni għalhekk hija meħtieġa biċ-ċar

Il-proposta konkreta f'dan ir-rigward tagħmilha ċara li l-għażla preferuta tal-Kummissjoni tibqa' s-separazzjoni tas-sjieda. Fil-prattika, dan ifisser li l-Istati Membri jeħtiġilhom jiżguraw li l-istess persuna jew persuni ma jkollhomx id-dritt li jeżerċitaw il-kontroll fuq impriża ta' forniment fl-istess waqt li jkollhom interess fi, jew jeżerċitaw kwalunkwe dritt fuq, operatur tas-sistema ta' trażmissjoni jew sistema ta' trażmissjoni. Din id-dispożizzjoni tapplika wkoll bil-maqlub, jiġifieri li l-kontroll fuq operatur tas-sistema ta' trażmissjoni jeskludi l-possibbiltà ta' kwalunkwe interess fi jew l-eżerċizzju ta' kwalunkwe dritt fuq impriża ta' forniment.

Din l-għażla tippermetti sitwazzjoni fejn l-istess persuna, pereżempju fond ta' pensjoni, ikollha interessi ta' minoranza u mingħajr kontroll kemm f'operatur tas-sistema ta' trażmissjoni kif ukoll f'impriża ta' forniment. Madankollu, azzjonista ta' minoranza bħal dan la jista' jkollu drittijiet ta' blukkar fiż-żewġ impriżi, la jista' jaħtar il-membri tal-bordijiet tagħhom, u lanqas ma jista' jkun membru tal-bordijiet taż-żewġ impriżi. Din l-għażla, li tissepara s-sjieda biċ-ċar bejn l-operaturi tas-sistemi tat-trażmissjoni u kwalunkwe impriża ta' forniment, hija l-aktar għażla effikaċi u stabbli biex tintlaħaq is-separazzjoni effettiva tan-netwerk tat-trażmissjoni, u b'hekk biex issolvi l-kunflitt inerenti ta' interess.

Sabiex jimplimentaw din l-għażla, l-Istati Membri jistgħu jagħżlu l-arranġament li ġej, li jista' jgħin biex jitħarsu għal kollox l-interessi ta' l-azzjonisti ta' kumpaniji integrati vertikalment. L-ishma tal-kumpanija integrata vertikalment jistgħu jiġu diviżi f'ishma tal-kumpanija li

jkollha s-sjieda tas-sistema ta' trażmissjoni, fuq naħa, u f'ishma tal-kumpanija ta' forniment fuq in-naħa l-oħra. Wara dan, dawn l-ishma jistgħu jiġu attribwiti lill-azzjonisti tal-kumpanija li qabel kienet integrata vertikalment.

Waqt li l-Kumissjoni tqis li s-separazzjoni tas-sjieda tibqa' l-għażla preferuta, madankollu tipprovdi għażla alternattiva għal Stati Membri li jagħżlu li din it-triq ma jeħduhiex. Din l-għażla, madankollu, jeħtiġilha tipprovdi l-istess garanziji rigward l-indipendenza ta' l-azzjoni tan-netwerk ikkonċernat, u l-istess livell ta' inċentivi għan-netwerk biex jinvesti f'infrastruttura ġdida li tista' tibbenefika l-kompetituri. Din l-għażla, deroga mill-approċċ bażiku tas-separazzjoni tas-sjieda, hija magħrufa bħala "Operatur Indipendenti ta' Sistema". Din l-għażla lill-kumpaniji integrati vertikalment tippermettilhom iżommu s-sjieda ta' l-assi tan-netwerk tagħhom, iżda tirrikjedi li n-netwerk innifsu jitmexxa minn operatur indipendenti tas-sistema – impriża jew entità għal kollox separata mill-kumpanija integrata vertikalment – li taqdi l-funzjonijiet kollha ta' operatur ta' netwerk. Barra min hekk, biex jiġi żgurat li l-operatur tassew jibqa' indipendenti u jaġixxi indipendentement mill-kumpanija integrata vertikalment, jeħtieġ li jiġu implimentati regolazzjoni u monitoraġġ permanenti.

F'xi każijiet, kumpaniji integrati vertikalment jistgħu jiġu mġiegħla jiddisponu minn xi assi tagħhom, partikolarment in-netwerks tat-trażmissjoni tagħhom, jew l-operat ta' dawn l-assi lil parti terza, biex jikkonformaw mar-rekwiżit proposti tas-separazzjoni effettiva. Iżda ma jidhirx li hemm xi alternattiva għall-għażliet proposti, jekk irridu niżguraw l-indipendenza sħiħa ta' l-operaturi tas-sistemi tat-trażmissjoni (TSOs).

Iż-żewġ għażliet japplikaw bl-istess mod għas-settur ta' l-elettriku u tal-gass. Minkejja li l-Kummissjoni tagħraf li l-progress lejn is-separazzjoni tas-sjieda, b'mod ġenerali, huwa aktar avvanzat fis-settur ta' l-elettriku fl-UE, il-Kummissjoni ma sabet l-ebda argument konvinċenti biex tiġġustifika trattament differenti taż-żewġ setturi. B'mod partikolari, il-kunflitt fundamentali ta' interess bejn l-attivitajiet ta' forniment u produzzjoni fuq naħa, u l-operat u l-iżvilupp tan-netwerk fuq in-naħa l-oħra, japplika għaż-żewġ setturi bl-istess mod. Barra minn hekk, biex jiġu konklużi ftehimiet ta' forniment fit-tul ma' produtturi tal-gass lejn il-bidu tal-katina, l-importanti mhuwiex il-proprjetà tan-netwerk iżda l-eżistenza ta' bażi soda ta' klijentela. Għaldaqstant, l-UE tibqa' mingħajr dubju suq attraenti ħafna tal-forniment tal-gass, irrispettivament mill-istruttura tas-sjieda tal-kumpaniji akkwirenti, li, ladarba jiġu sseparati b'mod effettiv, jkunu jistgħu jikkompetu għall-gass b'kundizzjonijiet indaqs. Il-Kummissjoni tagħraf, barra minn hekk, li t-trasport tal-gass, kontra t-trażmissjoni ta' l-elettriku, tinvolvi l-moviment fiżiku ta' molekuli tal-gass ġewwa *pipelines*. It-TSO għaldaqstant għandu grad ogħla ta' kontroll biex jiddefinixxi d-direzzjoni tal-flussi u l-utilizzazzjoni tal-kapaċità tas-sistema. Dan ifisser li s-separazzjoni effettiva tan-netwerks tal-gass hija importanti talanqas daqs dik fin-netwerks ta' l-elettriku.

Madankollu, bil-għan li jitħeġġeġ l-investiment f'infrastrutturi ġodda ta' l-enerġija minn kumpaniji ta' forniment u produzzjoni, din il-proposta tinkludi l-possibbiltà ta' deroga temporanja mir-regoli ta' separazzjoni tas-sjieda għall-bini ta' infrastruttura ġodda. Din l-eżenzjoni se tkun applikata fuq bażi ta' każ b'każ, b'qies għall-aspetti ekonomiċi ta' l-investiment ġdid, għall-għanijiet tas-suq intern kif ukoll l-ilħiq tal-mira tas-sigurtà tal-provvista.

F'konformità ma' l-Artikolu 295 KE, il-proposta tapplika bl-istess mod għall-kumpaniji pubbliċi u għal dawk privati. Dan ifisser li, irrispettivament min-natura pubblika jew privata tagħhom, l-ebda persuna jew grupp ta' persuni ma jista' jkun kapaċi li jinfluwenza, waħedhom jew b'mod konġunt, il-kompożizzjoni, il-votazzjoni jew id-deċiżjonijiet tal-bordijiet, la ta' l-

operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni u lanqas tal-kumpaniji ta' forniment jew produzzjoni. Dan jiżgura li, meta l-attivitajiet tal-forniment jew tal-produzzjoni jkunu fis-sjieda pubblika, l-indipendenza ta' operatur tas-sistema ta' trażmissjoni fis-settur pubbliku tibqa' ggarantita, iżda dawn il-proposti ma jirrikjedux li l-kumpaniji ta' l-istat ibigħu n-netwerk tagħhom lil kumpanija ta' sjieda privata. Pereżempju, biex jikkonformaw ma' dan ir-rekwiżit, kwalunkwe entità pubblika jew l-Istat jista' jittrasferixxi d-drittijiet (li jikkonferixxu "l-influwenza") lil persuna ġuridika oħra ta' sjieda pubblika jew privata. L-importanti jkun li, fil-każijiet kollha fejn isseħħ is-separazzjoni, l-Istat Membru kkonċernat ikun jeħtieġlu juri li, fil-prattika, ir-riżultati jkunu tassew effikaċi, u li l-kumpaniji joperaw għal kollox separatament minn xulxin, u b'hekk joffru kundizzjonijiet tassew ekwi fi ħdan l-UE kollha kemm hi.

Fl-aħħarnett, għall-Istati Membri fejn ma hemmx netwerks ta' trażmissjoni tal-gass jew ta' l-elettriku iżda biss netwerk ta' distribuzzjoni, id-dispożizzjonijiet dwar is-separazzjoni tas-sjieda ta' netwerks ta' trażmissjoni ma japplikawx.

1.3. Aspetti relatati ma' pajjiżi terzi

Din il-proposta titlob is-separazzjoni effettiva ta' l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni mill-attivitajiet ta' forniment u produzzjoni mhux biss fuq il-livell nazzjonali iżda fl-UE kollha hemm hi. Dan ifisser, b'mod partikolari, li l-ebda kumpanija ta' forniment jew produzzjoni li tkun attiva fi kwalunkwe post ta' l-UE ma tista' topera jew tkun is-sid ta' sistema ta' trażmissjoni fl-ebda Stat Membru ta' l-UE. Dan ir-rekwiżit japplika b'mod ugwali għall-kumpaniji kemm ta' l-UE kif ukoll ta' barra mill-UE.

Il-pakkett fih salvagwardji biex jizguraw li, kemmildarba kumpaniji minn pajjiżi terzi jkunu jixtiequ jakkwistaw interess sinifikanti jew saħansitra l-kontroll fuq netwerk ta' l-UE, ikollhom jikkonformaw fid-dieher u bla ekwivoki ma' l-istess rekwiżiti ta' separazzjoni bħal kumpaniji ta' l-UE. Il-Kummissjoni tista' tintervjeni kulfjen akkwirent ma jkunx jista' jagħti prova ta' l-indipendenza tiegħu, sew diretta kif ukoll indiretta, minn attivitajiet ta' forniment u ġenerazzjoni.

Barra minn hekk, swieq u netwerks li jaħdmu sewwa huma essenzjali għall-kompetittività ta' l-ekonomija u l-benessri taċ-ċittadini. L-għan ta' din il-proposta huwa li ġġib 'il quddiem il-kompetizzjoni fis-swieq ta' l-enerġija ta' l-Ewropa, kif ukoll il-funzjonament tajjeb ta' dawn is-swieq. Fid-dawl ta' dan, huwa essenzjali – bla ħsara għall-obbligi internazzjonali tal-Komunità – li niżguraw li l-operaturi ekonomiċi kollha li huma attivi fis-swieq Ewropej ta' l-enerġija jirrispettaw il-prinċipji ta' l-investituri fis-swieq u jaġixxu skond dawn il-prinċipji. Għaldaqstant, il-Kummissjoni tipproponi li pajjiżi terzi u individwi minn pajjiżi terzi ma jkunux jistgħu jakkwistaw kontroll fuq sistema ta' trażmissjoni jew fuq operatur ta' sistema ta' trażmissjoni tal-Komunità sakemm dan ma jkunx permess bi ftehim bejn l-UE u l-pajjiż terz. L-għan huwa li niggarantixxu li kumpaniji minn pajjiżi terzi jobdu l-istess regoli li japplikaw għal impriżi bbażati fl-UE, sew fl-itrra kif ukoll fl-ispirtu – mhux li niddiskriminaw kontrihom. Fl-aħħarnett, il-Kummissjoni sejra tagħmel eżami rapidu u fil-fond ta' l-aspetti usa' tal-politika esterna ta' l-UE dwar l-enerġija, u sejra tippubbika r-riżultati ta' dak l-eżami.

Biex nikkonkludu dwar il-kwistjoni importanti tas-separazzjoni, dawn il-proposti għal separazzjoni effettiva huma pass neċessarju u deċiżiv lejn l-ilħiq ta' integrazzjoni tas-swieq ma' l-UE kollha. Din is-separazzjoni fl-aħħar mill-aħħar tista' tgħin biex jinħolqu operaturi supranazzjonali ta' sistemi tat-trażmissjoni, hekk kif l-operaturi ma jibqgħux imxekkla mis-suspett reċiproku. Iżda min-naħa l-oħra, jekk jinħolqu operaturi supranazzjonali ta' trażmissjoni mingħajr ma tiġi żgurata l-indipendenza sħiħa tagħhom, x'aktarx li, minħabba r-

riskju ta' akkordji, tiddgħajjef il-kompetizzjoni bejn kumpaniji affiljati tal-forniment u l-produzzoni. Fin-nuqqas ta' separazzjoni effettiva, kooperazzjoni ta' dan it-tip għaldaqstant tqajjem tħassib dwar il-kompetizzjoni. Dawn il-proposti notevolment jinkludu għadd ta' miżuri addizzjonali għall-promozzjoni ta' l-integrazzjoni tas-swieq ta' l-UE, partikolarment rigward kooperazzjoni aħjar fost l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni.

2. SETGĦAT U INDIPENDENZA MSAĦĦA TAR-REGOLATURI NAZZONALI

2.1. Regolaturi nazzjonali b'saħħithom biex jissorveljaw l-operat tas-swieq ta' l-elettriku u l-gass

Id-Direttivi eżistenti dwar l-elettriku u l-gass lill-Istati Membri jobbligawhom jistabbilixxu awtoritajiet regolatorji. F'bosta Stati Membri, l-awtoritajiet regolatorji huma entitajiet stabbiliti sew, b'setgħat u riżorsi importanti, li jippermettulhom jiżguraw regolamentazzjoni tajba tas-suq. Fi Stati Membri oħra, l-awtoritajiet regolatorji m'ilhomx li ġew stabbiliti, u s-setgħat tagħhom huma aktar dgħajfa jew inkella mferrxin fost korpi differenti. L-evalwazzjonijiet komprensivi tal-pajjiżi mill-Kummissjoni kixfet dan in-nuqqas ta' uniformità, u f'ħafna każijiet indikat ukoll id-dgħjufija ta' l-awtorità regolatorja.

L-esperjenza ta' l-Istati Membri li s-swieq tagħhom ilhom miftuħa għal bosta snin, u tas-setturi l-oħra ta' l-utilitajiet li huma miftuħa għall-kompetizzjoni, turi ċar li regolaturi b'saħħithom huma meħtieġa għal suq li jaħdem sewwa, partikolarment f'dak li jirrigwarda l-użu ta' l-infrastrutturi tan-netwerk.

Għal dawn ir-raġunijiet, l-għan ta' din il-proposta huwa li ssaħħaħ is-setgħat ta' l-awtoritajiet regolatorji. L-ewwelnett, għandu jingħatalhom mandat ċar biex jikkooperaw fil-livell Ewropew, f'kollaborazzjoni fil-qrib ma' l-Aġenzija għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi ta' l-Enerġija u mal-Kummissjoni, sabiex jiżguraw suq intern ta' l-elettriku u l-gass li jkun kompetittiv, sikur u ambjentalment sostenibbli fl-Unjoni Ewropea, kif ukoll ftuħ effettiv fis-suq għall-konsumaturi u għall-fornituri kollha.

It-tieninett, huwa propost li jissaħħu s-setgħat tagħhom li jirregolaw is-suq, partikolarment fl-oqsma li ġejjin:

- is-sorveljanza tal-konformità ta' l-operaturi tas-sistemi ta' trażmissjoni u ta' distribuzzjoni ma' regoli dwar l-aċċess għal partijiet terzi, dwar l-obbligi ta' separazzjoni [*unbundling*], dwar mekkaniżmi ta' bbilanċjar, u dwar il-ġestjoni tal-konġestjoni u l-interkonnessjoni;
- ir-reviżjoni tal-pjanijiet ta' investiment ta' l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni, u l-provvediment fir-rapport annwali tagħhom ta' valutazzjoni tal-pjan ta' investiment ta' l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni fir-rigward tal-konsistenza tiegħu mal-pjan ta' żvilupp tan-netwerk madwar l-Ewropa fuq firxa ta' għaxar snin; il-monitoraġġ tas-sigurtà u l-affidabbiltà tan-netwerk, u r-reviżjoni tar-regoli dwar is-sigurtà u l-affidabbiltà tan-netwerk;
- il-monitoraġġ ta' l-obbligi ta' trasparenza;
- is-sorveljanza tal-livell ta' ftuħ u kompetizzjoni fis-suq, u l-promozzjoni ta' kompetizzjoni effettiva, f'kooperazzjoni ma' l-awtoritajiet tal-kompetizzjoni; kif ukoll
- l-iżgurar li l-miżuri għall-ħarsien tal-konsumatur ikunu effikaċi.

L-elettriku u l-gass huma fondamentalment differenti minn kommoditajiet oħrajn, għax huma prodotti bbażati fuq netwerk, li l-ħżin tagħhom huwa impossibbli jew jitlob wisq spejjeż. Dan jagħmilhom sensittivi għall-abbuż tas-suq, u jeħtieġ li titqawwa s-sorveljanza fuq l-impriżi li huma attivi fis-suq ta' l-elettriku u l-gass. Ir-regolaturi għaldaqstant jeħtieġ i jkollhom aċċess għall-informazzjoni dwar id-deċiżjonijiet operattivi tal-kumpaniji. Huwa propost li l-kumpaniji jkollhom l-obbligu li jżommu reġsitru tad-*data* relatata ma' deċiżjoni operattiva tagħhom għal ħames snin, għad-dispożizzjoni ta' l-awtoritajiet regolatorji kif ukoll ta' l-awtoritajiet tal-kompetizzjoni u tal-Kummissjoni, b'tali mod li dawn l-awtoritajiet ikunu jistgħu jeżerċitaw kontroll effikaċi fuq allegazzjonijiet ta' abbuż tas-suq. Dan jillimita l-ambitu ta' l-abbuż tas-suq, iqawwi l-fiduċja fis-suq, u b'hekk jistimola l-kummerċ u l-kompetizzzjoni.

Xi tipi ta' kummerċanti (pereżempju l-banek) diġà għandhom obbligi bħal dawn skond id-Direttiva dwar is-Swieq ta' l-Istrumenti Finanzjarji, u ma għandux ikollhom obbligi doppji. Għalhekk l-obbligi tar-reġistru għandhom ikunu bla ħsara għal-leġiżlazzjoni eżistenti tal-Komunità dwar is-swieq finanzjarji, u kompatibbli magħha. Ir-regolaturi tas-swieq ta' l-enerġija u tal-finanzi jeħtiġilhom jikkooperaw biex jgħinu lil xulxin ikollhom stampa komprensiva tas-swieq ikkonċernati. Qabel l-adozzjoni tal-linji gwida li jiddefinixxu r-rekwiżiti taż-żamma ta' reġistru, l-Aġenzija għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi ta' l-Enerġija u l-Kumitat Ewropew tar-Regolaturi tat-Titoli (CESR) huma mistiedna jikkooperaw u jagħtu lill-Kummissjoni l-parir tagħhom dwar il-kontenut tal-linji gwida.

Sabiex ikunu jistgħu jaqdu d-dmirjiet tagħhom, l-awtoritajiet regolatorji għandha tingħatalhom is-setgħa li jistħarrġu, jitolbu t-tagħrif kollu neċessarju, u jimponu sanzjonijiet diswassivi. Jintalbu wkoll li jqisu bis-sħiħ l-għanijiet ta' l-effiċjenza fl-enerġija huma u jaqdu l-funzjonijiet regolatorji tagħhom.

2.2. L-indipendenza dimostrabbli tar-regolaturi twassal għall-fiduċja fis-suq

L-indipendenza ta' l-awtoritajiet Regolatorji hija prinċipju ewlieni ta' governanza tajba, u kundizzjoni fundamentali għall-fiduċja fis-suq. Il-leġiżlazzjoni ezistenti tirrikjedi li l-awtoritajiet regolatorji jkunu għal kollox indipendenti mill-interessi ta' l-industrija tal-gass u ta' l-elettriku. Madankollu, il-leġiżlazzjoni ma tispeċifikax kif din l-indipendenza għandha tiġi żgurata b'mod dimostrabbli, u ma tiggarantix l-indipendenza minn interessi politiċi ta' qasir żmien.

Kif jisħqu l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tar-Rebbiegħa ta' l-2007, kif ukoll il-Parlament Ewropew, it-tisħiħ ta' l-indipendenza tar-regolaturi nazzjonali ta' l-enerġija hija għaldaqstant prijorità.

Huwa propost li l-awtorità regolatorja tkun ġuridikament distinta u funzjonalment indipendenti minn kull entità oħra pubblika jew privata, u li l-persunal tagħha u kwalunkwe membru tal-korpi tagħha għat-teħid tad-deċiżjonijiet jaġixxu indipendentement minn kull interess tas-suq, u la jieħdu u lanqas ifittxu struzzjonijiet minn ebda gvern jew entità oħra pubblika jew privata. Għal dan il-għan, huwa propost li l-awtoritajiet regolatorji jkollhom personalità ġuridika, awtonomija tal-baġit, riżorsi umani u finanzjarji adegwati, u tmexxija indipendenti.

3. MEKKANIŻMU INDIPENDENTI BIEX IR-REGOLATURI NAZZJONALI JIKKOOPERAW U JIEĦDU D-DEĊIŻJONIJIET: L-AĠENZIJA GĦALL-KOOPERAZZJONI TAR-REGOLATURI TA' L-ENERĠIJA

3.1. L-esperjenza pożittiva ta' l-ERGEG għandha twassal għal struttura formali ta' kooperazzjoni

Minkejja li s-suq intern ta' l-enerġija żviluppa konsiderevolment, għad hemm lakuna regolatorja dwar kwistjonijiet transkonfinali. Biex tittratta din il-kwistjoni, il-Kummissjoni nediet fora awtoregolanti bħall-forum ta' Firenza (l-elettriku) u dak ta' Madrid (il-gass). Dawn il-fora jlaqqgħu flimkien partijiet interessati biex tissaħħaħ il-kooperazzjoni.

Fl-2003, il-Kummissjoni waqqfet grupp konsultattiv indipendenti għall-elettriku u l-gass, il-"Grupp ta' Regolaturi Ewropej għall-Elettriku u l-Gass" (ERGEG), bil-għan li jiffaċilita l-konsultazzjoni, il-koordinazzjoni u l-kooperazzjoni fost l-entitajiet regolatorji ta' l-Istati Membri, kif ukoll bejn dawn l-entitajiet u l-Kummissjoni, għat-tisħiħ tas-suq intern ta' l-elettriku u tal-gass naturali. l-ERGEG huwa magħmul minn rappreżentanti ta' l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali.

F'dawn l-aħħar snin, l-attivitajiet ta' l-ERGEG taw kontribut pożittiv ħafna lejn l-ikkompletar tas-suq intern tal-gass u ta' l-elettriku, billi ħareġ linji gwida mhux vinkolanti u billi ta lill-Kummissjoni rakkomandazzjonijiet u opinjonijiet. Madankollu, it-tnedija ta' fora awtoregolanti u l-istabbiliment ta' l-ERGEG ma rriżultatx fi spinta reali lejn l-iżvilupp ta' standards u approċċi komuni li huma meħtieġa biex iseħħu l-kummerċ transkonfinali u l-iżvilupp ta' l-ewwel swieq reġjonali, u fl-aħħar mill-aħħar, suq Ewropew ta' l-enerġija.

Mal-mogħdija taż-żmien, is-settur ta' l-enerġija sar iktar kumpless u ddettaljat, u aktar minn qabel jinvolvi l-interessi finanzjarji. L-approċċ attwali fi ħdan l-ERGEG, li fil-prattika s-soltu jeħtieġlu l-kunsens ta' 27 regolatur u aktar minn 30 TSO biex jilħaq qbil, mhuwiex iħalli riżultati suffiċjenti. Wassal għal għadd ta' kodiċijiet mhux vinkolanti u sforzi biex jintlaħaq qbil dwar approċċi komuni permezz ta' "konverġenza gradwali", imma mhux għal deċiżjonijiet reali fuq il-kwistjonijiet diffiċli li jeħtieġ li jittieħdu llum.

Fil-preżent, ir-regoli tekniċi li l-kumpaniji ta' l-elettriku jeħtiġilhom jaħdmu bihom, "kodiċijiet tax-xibka", ivarjaw enormement bejn l-Istati Membri, u ta' spiss ukoll fi ħdan Stat Membru nnifsu. Jekk irridu nintegraw is-swieq ta' l-enerġija fl-UE, dawn issa jeħtiġilhom jgħaddu minn proċess ta' konverġenza u mbagħad ta' armonizzazzjoni. .

Il-Kummissjoni vvalutat l-alternattivi differenti għall-organizzazzjoni tal-ħidmiet meħtieġa, inkluża l-kwistjoni dwar jekk il-Kummissjoni tkunx tista' tieħu ħsiebhom hija stess. l-armonizzazzjoni ta' dawn il-kwistjonijiet, kif ukoll il-progress fuq l-infrastrutturi l-ġodda, mhijiex biċċa xogħol li tipikament taqa' fl-isfera ta' l-attività tal-Kummissjoni. Il-Kummissjoni fil-fatt qatt ma wettqet attività ta' dan it-tip. Tirrikjedi li l-għarfien espert fis-27 aġenzija regolatorja nazzjonali (NRAs) jaħdem flimkien; huma l-NRAs li jeħtiġilhom jaqblu dwar l-emendi tal-kodiċijiet nazzjonali tax-xibka tagħhom. Fil-prattika, huwa biss korp li jkun ħiereġ mir-regolaturi nazzjonali li jista' jikkatalizza r-riżorsi tar-regolaturi nazzjonali, u dan huwa fundamentali għall-ilħiq ta' suċċess fuq dawn il-kwistjonijiet. L-Aġenzija, permezz tal-Bord Regolatorju tagħha – li jikkonsisti mill-NRAs – tista' tħaddem il-persunal ta' dawn l-NRAs. Il-Kummissjoni ma tinsabx f'dik il-qagħda.

Il-Kummissjoni kkonkludiet li l-kompiti rikjesti jkunu jistgħu jitwettqu minn entità separata, indipendenti mill-Kummissjoni u barra minnha. Sew il-Kunsill Ewropew, fir-Rebbiegħa 2007, kif ukoll il-Parlament Ewropew, approvaw din il-konklużjoni[2].

Għaldaqstant ġie kkunsidrat il-ħolqien ta' netwerk aktar b'saħħtu ta' regolaturi nazzjonali ta' l-enerġija. In-netwerk ta' awtoritajiet tal-kompetizzjoni li nħoloq fl-2004 skond ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1/2003 joffri mudell. Madankollu, dan ikun jirrikjedi l-ħolqien ta' setgħat awtonomi għall-Kummissjoni fis-settur ta' l-enerġija (attwalment, dawn is-setgħat jeżistu biss fil-qasam tar-regoli tal-kompetizzjoni). Fi kwalunkwe każ, is-setgħat ta' l-NRAs għandhom jissaħħu u jiġu armonizzati.

Barra minn hekk, il-mudell tas-sistema tal-Banek Ċentrali Ewropej jista' jkun applikabbli, imma ma għandux bażi ġuridika fit-Trattat. Mudell bħal dan ikun jirrikjedi emenda tat-Trattat.

Il-Kummissjoni għaldaqstant waslet għall-konklużjoni li, jekk għandu jiġi stabbilit korp indipendenti li jista' jagħmel rakkomandazzjonjiet lill-Kummissjoni rigward deċiżjonijiet li jinvolvu deċiżjonijiet sostantivi u jieħu deċiżjonijiet regolatorji individwali li jkunu vinkolanti fuq partijiet terzi rigward kwistjonjiet tekniċi dettaljati li jkunu delegati għalih, l-unika soluzzjoni tkun l-istabbiliment ta' Aġenzija.

Il-ħidmiet ewlenin proposti jikkomplementaw, fuq il-livell Ewropew, il-ħidmiet regolatorji li jwettquhom ir-regolaturi nazzjonali. L-istruttura għandha tipprovdi qafas li fih ir-regolaturi nazzjonali jistgħu jikkooperaw, eżami regolatorju tal-kooperazzjoni bejn l-operaturi tat-trażmissjoni u ambitu għat-teħid ta' deċiżjonijiet individwali rigward l-infrastruttura fit-territorju ta' aktar minn Stat Membru wieħed. Din l-analiżi tirrifletti l-prinċipji ddefiniti mill-Kummissjoni fl-Abbozz ta' Ftehim Interistituzzjonali dwar il-qafas operattiv ta' l-aġenziji regolatorji Ewropej[3], b'mod partikolari fejn tidħol il-possibbiltà li jiġu adottati deċiżjonijiet individwali vinkolanti għal partijiet terzi.

Il-proposta li ġejja tibni wkoll fuq l-alternattiva "ERGEG+" imsemmija fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni ta' l-10 ta' Jannar 2007 "Politika dwar l-Enerġija għall-Ewropa"[4].

3.2. Il-kompiti ewlenin ta' l-Aġenzija għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi ta' l-Enerġija proposta

Il-ħidmiet ewlenin proposti jikkomplementaw, fuq il-livell Ewropew, il-ħidmiet regolatorji li jwettquhom ir-regolaturi nazzjonali.

---

2 Fil-konklużjonijiet tiegħu, il-Kunsill Ewropew jaqbel dwar l-istabbiliment ta' mekkaniżmu indipendenti biex ir-regolaturi nazzjonali jikkooperaw u jiieħdu d-deċiżjonijiet dwar kwistjonijiet transkonfinali importanti, filwaqt li r-Rapport adottat ta' Vidal Quadras jistqarr li l-PE "jilqa' b'sodisfazzjon il-proposta tal-Kummissjoni li tittejjeb il-koperazzjoni bejn regolaturi nazzjonali fil-livell ta' l-UE, permezz ta' entità ta' l-UE, bħala mezz għall-promozzjoni ta' approċċ aktar Ewropew għar-regolazzjoni dwar kwistjonijiet transkonfinali; iqis li aktar konverġenza u armonizzazzjoni tal-kompetenzi tagħhom huma essenzjali biex jingħelbu differenzi tekniċi u regolatorji li jimponu ostakoli kbar għall-kummerċ u għall-interkonnessjonijiet transkonfinali; jenfasizza li l-Kummissjoni għandu jkollha rwol ewlieni, filwaqt li ma ddgħajjifx l-indipendenza tar-regolaturi; jemmen li d-deċiżjonijiet meħuda mir-regolaturi għandhom ikunu bbażati fuq kwistjonijiet tekniċi u ta' kummerċ iddefiniti b'mod speċifiku u fuq bażi infurmata filwaqt li jitqiesu, meta xieraq, il-fehmiet tat-TSOs u ta' partijiet interessati rilevanti oħra, u għandhom jorbtu legalment;".

3 KUMM(2005) 59.

4 ĠU C […], […], p. […].

– *Il-provvediment ta' qafas għall-kooperazzjoni tar-regolaturi nazzjonali.* Huwa propost li jittejjeb it-trattament tas-sitwazzjonijiet transkonfinali. L-Aġenzija għandha tistabbilixxi proċeduri għall-kooperazzjoni fost ir-regolaturi nazzjonali, b'mod partikolari fejn jidħol l-iskambju ta' informazzjoni u t-tqassim tal-kompetenzi f'każijiet fejn ikun hemm aktar minn Stat Membru wieħed involut. Dan il-qafas għandu jrawwem ukoll il-kooperazzjoni reġjonali fost ir-regolaturi nazzjonali.

– *Monitoraġġ regolatorju tal-kooperazzjoni fost l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni.* L-Aġenzija se jkollha d-dmir li tissorvelja u teżamina l-attivitajiet tan-Netwerk Ewropew ta' l-Operaturi tas-Sistema ta' Trażmissjoni ta' l-Elettriku kif ukoll l-attivitajiet tan-Netwerk Ewropew ta' l-Operaturi tas-Sistema ta' Trażmissjoni tal-Gass. B'mod partikolari, se tkun involuta fl-istabbiliment ta' prijoritajiet permezz tal-programm ta' ħidma tan-Netwerks, fl-eżami tal-pjan tagħhom ta' investiment fuq medda ta' 10 snin, kif ukoll fit-tfassil ta' kodiċijiet tekniċi u tas-suq. L-eżami tal-pjan ta' investiment huwa bla ħsara għar-responsabbiltà ta' l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni għal nuqqasijiet tekniċi, kif definita fil-leġiżlazzjoni nazzjonali. F'dak li għandu x'jaqsam ma' dawn il-kodiċijiet tekniċi u tas-suq, l-Aġenzija se jkollha l-possibbiltà li titlob lill-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni li jemendaw l-abbozzi tagħhom jew li jindirizzaw kwistjonijiet aktar speċifiċi f'aktar dettall. Barra minn hekk, se jkollha l-possibbiltà li tirrakkomanda lill-Kummissjoni li dawn il-kodiċijiet isiru vinkolanti, fejn implimentazzjoni volontarja mill-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni għal ċerti kwistjonijiet ma tkunx biżżejjed jew ma tkunx f'lokha. L-Aġenzija tista' tirrakkomanda li l-abbozz imfassal mill-operaturi ta' trażmissjoni jiġi emendat, jew tirrakkomanda li l-Kummissjoni tipprovdi dispożizzjonijiet addizzjonali. Fil-prattika, dan il-mekkaniżmu se jieħu s-sura ta' djalogu kostruttiv u kontinwu bejn l-Aġenzija, l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni u l-Kummissjoni. L-involviment ta' l-Aġenzija se jkun ta' l-akbar importanza biex jiżgura li l-kooperazzjoni ta' l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni ssir b'mod effiċjenti u trasparenti, għall-ġid tas-suq intern.

– *Setgħat ta' deċiżjoni f'każijiet konkreti.* Bil-għan li jiġu ttrattati kwistjonijiet speċifiċi transkonfinali, huwa propost li l-Aġenzija tingħata setgħat li tieħu deċiżjonijiet individwali dwal l-eżenzjoni[5], dwar talbiet rigward assi ta' l-infrastruttura ta' interess Ewropew, kif ukoll dwar is-sistema regolatorja applikabbli għall-infrastruttura fi ħdan it-territorju ta' aktar minn Stat Membru wieħed. Barra minn hekk, l-Aġenzija tkun tista' tieħu deċiżjoniijiet speċifiċi fuq kwistjonjiet tekniċi individwali meta dawn jiġu assenjati lil-Aġenzija skond Linji ta' Gwida speċifiċi adottati f'konformità mad-Direttivi ta' l-Elettriku u l-Gass, bi proċedura ta' komitoloġija.

– *Rwol ta' konsulenza ġenerali.* L-Aġenzija jkollha wkoll rwol ta' konsulenza fil-konfront tal-Kummissjoni rigward kwistjonijiet ta' regolazzjoni tas-suq, u tista' toħroġ linji gwida mhux vinkolanti bil-għan li tippubbliċizza prassi tajba fost ir-regolaturi nazzjonali. Fuq bażi ta' każ b'każ, ikollha wkoll is-setgħa li teżamina kwalunkwe deċiżjoni meħuda minn awtorità regolatorja nazzjonali li tolqot direttament is-suq intern, u tagħti opinjoni lill-Kummissjoni, dejjem fid-dawl tal-miżuri ta' implimentazzjoni adottati mill-Kummissjoni fl-applikazzjoni tal-leġiżlazzjoni Komunitarja fis-settur tal-gass u ta' l-elettriku.

Minkejja li s-setgħat tagħha ma jistgħux jiġu estiżi biex ikopru d-deċiżjonijiet normattivi (bħalma hija l-adozzjoni formali ta' linji ta' gwida obbligatorji), l-Aġenzija l-ġdida globalment

---

5 Kif iddefiniti fl-Artikolu 22 tad-Direttiva 2003/55/KE u fl-Artikolu 7 tar-Regolament (KE) Nru 1228/2003.

sejra jkollha rwol kruċjali fl-iżvilupp u l-implimentazzjoni tar-regoli Ewropej tas-suq tal-gass u l-elettriku.

3.3. Il-governanza ta' l-Aġenzija għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi ta' l-Enerġija proposta

Il-qafas istituzzjonali u l-prinċipji ta' governanza ta' l-Aġenzija għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi ta' l-Enerġija fil-prinċipju huma msejsa fuq regoli u prattiċi standard għall-aġenziji regolatorji Komunitarji.

Madankollu, għandha titqies l-indipendenza neċessarja tal-funzjonijiet regolatorji tagħha. Għal dan il-għan, minbarra l-bord tat-tmexxija responsabbli għall-kwistjonijiet kollha ta' amministrazzjoni u baġitarji, huwa propost li jinħoloq bord ta' regolaturi, li jkun responsabbli għall-kwistjonijiet u d-deċiżjonijiet regolatorji kollha. Id-Direttur, maħtur minn Bord Amministrattiv, wara konsultazzjoni mal-Bord Regolatorju, jintagħżel minn fost lista selettiva (*shortlist*) adottata mill-Kummissjoni. Id-Direttur jirrappreżenta lill-Aġenzija, u għandu jkun responsabbli għat-tmexxija tagħha ta' kuljum. Barra minn hekk, l-istruttura ta' l-Aġenzija tipprevedi li jkun hemm Bord ta' l-Appell, li jkun kompetenti biex jittratta appelli kontra deċiżjonijiet adottati mill-Aġenzija.

3.4. Aspetti finanzjarji

Huwa propost li l-Aġenzija, fid-dawl tal-kompiti tagħha, għandu jkollha persunal limitat ta' 40-50 ruħ. Din l-evalwazzjoni tibbaża fuq analiżi estensiva tal-ħtiġijiet ta' l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali f'dak li jirrigwarda l-persunal, kif ukoll analiżi bir-reqqa tar-riżorsi minimi meħtieġa għat-twettiq tal-kompiti proposti, partikolarment fid-dawl tal-possibbiltà ta' sinerġiji fit-tħaddim tar-riżorsi ta' l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali biex jgħinu fil-ħidma ta' l-aġenzija. Il-persunal propost huwa konformi mal-ħtiġijiet ta' dawn l-awtoritajiet[6]. Kif intqal aktar 'il fuq, li kieku l-Kummissjoni kellha tipprova twettaq il-kompiti ta' l-Aġenzija, l-għadd tal-persunal ikun wisq akbar.

l-ispejjeż annwali totali ta' l-Aġenzija huma stmati għal madwar EUR 6-7 miljun fis-sena, li minnhom EUR 5 miljun ikunu għall-infiq fuq il-persunal (bil-medja kull persuna ta' l-ispiża tal-persunal tal-Kummissjoni Ewropea, jiġifieri EUR 0.117 miljun fis-sena, somma li tinkludi l-infiq assoċjat mal-binjiet u l-ispejjeż amministrattivi assoċjati), EUR 1 miljun spejjeż operattivi (laqgħat, studji, kif ukoll l-ispejjeż tat-traduzzjoni, il-pubblikazzjoni u r-relazzjonijiet pubbliċi), u l-bqija għall-ispejjeż kapitali (li jirrigwardaw l-akkwist ta' proprjetà immobbli u nfiq assoċjat) u l-ispejjeż tal-missjonijiet.

L-ispejjeż annwali ta' l-Aġenzija se jkunu koperti mill-għotjiet Komunitarji. l-Aħenzija għandha dħul limitat ġej minn ħlasijiet li jagħmluhom partijiet terzi li jkunu dovuti meta l-Aġenzija tieħu ċerti deċiżjonijiet.

3.5. Ir-rwol tal-Kummissjoni

Fil-prinċipju, hemm tliet salvagwardji differenti biex jiżguraw il-pożizzoni u r-rwol tal-Kummissjoni bħala l-gwardjan tat-Trattat.

Qabel xejn, jekk l-Aġenzija tieħu deċiżjoni, din tkun torbot biss għal sitwazzonijiet tekniċi speċifiċi li huma espliċitament previsti fir-Regolament u fid-Direttivi, jew provduti bil-Linji

[6] Jinhemeż organigramm mal-Memorandum ta' Spjegazzjoni.

Gwida vinkolanti fuq bażi ta' każ b'każ. L-Aġenzija ma jkollha l-ebda diskrezzjoni politika lil hinn inn dan il-qafas.

It-tieni, jekk il-kooperazzjoni tat-TSOs jew deċiżjonijiet mieħuda mill-NRAs jheddu l-kompetittività effikaċi u l-funzjonament effiċjenti tas-suq, l-Aġenzija għandha minnufih tavża lill-Kummissjoni b'dan, u mbagħad din ta' l-aħħar tkun tista' tieħu l-miżuri meħtieġa biex tirranġa l-qagħda. *Il-Kummissjoni tista' wkoll taġixxi b'inizjattiva tagħha.*

It-tielet, kulfejn ikun meħtieġ li tittieħed deċiżjoni sostantiva, dan tkun tista' tagħmlu biss il-Kummissjoni. F'dawn il-każijiet, l-Aġenzija għandha biss rwol ta' tħejija u konsulenza. Is-Servizz Ġuridiku tal-Kummisjsoni eżamina t-test bir-reqqa f'dan ir-rigward, biex jiżgura li l-Aġenzija ma jkollha l-ebda setgħa sostantiva diskrezzjonarja.

Barra minn hekk, ikun kompitu tal-Kummisjsoni li, permezz ta' l-adozzjoni ta' Linji ta' Gwida vinkolanti, tispeċifika aktar u tistipula r-rwol ta' l-Aġenzija.

4. KOOPERAZZJONI EFFIĊJENTI BEJN L-OPERATURI TAS-SISTEMA TA' TRAŻMISSJONI

4.1. Kooperazzjoni qawwija bejn l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni hija meħtieġa għall-integrazzjoni tas-suq ta' l-enerġija u tal-gass

Sabiex isseħħ l-integrazzjoni tas-suq, jeħtieġ li jkun hemm kooperazzjoni effikaċi fost l-opearturi tas-sistema ta' trażmissjoni (TSOs) u qafas regolatorju ċar u stabbli, inkluż il-koordinament regolatorju. Jeħtieġ li r-regoli ta' l-aċċess għan-netwerk u r-regoli ta' l-operat ikunu kompatibbli, kif ukoll li jkun hemm skambju effettiv ta' informazzjoni bejn l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni u koordinament tajjeb ta' investimenti ġodda biex tiżdied il-kapaċità ta' interkonnessjoni. L-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni tal-gass u l-elettriku diġà jikkooperaw b'mod volontarju fi strutturi eżistenti bħall-Operaturi Ewropej tas-Sistemi ta' Trażmissjoni (ETSO,) u t-Trażmissjoni tal-Gass fl-Ewropa (GTE,). Jikkooperaw fuq kwistjonijiet operattivi fuq il-livell reġjonali, u jieħdu sehem f'korpi tekniċi bħall-Unjoni għall-Koordinament tat-Trażmissjoni ta' l-Elettriku (UCTE, Union for the Co-ordination of Transmission of Electricity) u l-Assoċjazzjoni Ewropea għat-Tħaffif ta' l-Iskambju ta' l-Enerġija (EASEE-Gas, European Association for the Streamlining of Energy Exchange). Dawn l-inizjattivi ta' kooperazzjoni fuq ħafna livelli taw kontribut sinifikanti għas-suq intern, u taw spinta sew lill-effiċjenza u lis-sikurezza tan-netwerks.

Madankollu, il-kooperazzjoni volontarja wriet il-limiti tagħha, pereżempju fis-sura ta' inċidenti tan-netwerks u qtugħ ta' l-elettriku minħabba koordinament fqir fl-operat tan-netwerk jew inkella ħolqiet neqsin fin-netwerks tal-gass u l-elettriku, kif ukoll f'diffikultà biex jintlaħqu jew jinqablu standards tekniċi komuni. Għaldaqstant, huwa propost li l-operaturi tat-trażmissjoni jingħatalhom il-kompitu li jsaħħu l-kooperazzjoni tagħhom f'għadd ta' oqsma ċentrali, b'enfasi fuq il-kwistjonijiet li ġejjin.

– *L-iżvilupp ta' "kodiċijiet" tas-suq u tekniċi*: Għall-integrazzjoni tas-swieq ta' l-elettriku u tal-gass, huwa meħtieġ sett koerenti ta' kodiċijiet tas-suq u tekniċi. Illum, dawn il-kodiċijiet jeżistu biss fuq bażi nazzjonali, jew inkella permezz tar-rakkomandazzjonijiet bħalma huma l-UCTE jew l-EASEE-gas. Il-problema bil-qagħda attwali għandha tliet aspetti: l-ewwelnett, ir-regoli eżistenti ma jkoprux l-oqsma kollha li jeħtiġilhom jiġu armonizzati biex ikun jista jiffunzjona suq integrat, it-tieni, il-kodiċijiet nazzjonali spiss ma jkunux kompatibbli bejniethom, u t-tielet spiss ma jkunux vinkolanti u inforzabbli. Eżempji ta' dawn il-kodiċijiet huma l-ktejjeb operattiv ta' l-UCTE dwar is-sigurtà u l-affidabbiltà ta'

netwerks tat-trażmissjoni ta' l-elettriku u r-rakkomandazzjonijiet ta' l-EASEE-gas dwar il-kwalitajiet tal-gass.

– Il-proposta żżomm il-proċess volontarju ta' l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni bħala mezz prammatku għall-iżvilupp ta' kodiċijiet tekniċi u tas-suq. Dawn il-kodiċijiet spiss ikunu teknikament kumplessi, u jeħtieġ li jkun hemm proċess effiċjenti biex jiġu emendati fejn meħtieġ. Il-proposta żżid sorveljanza regolatorja qawwija fuq il-kontenut u l-monitoraġġ tal-konformità, u l-infurzar ta' dawn ir-regoli min-naħa ta' l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, l-Aġenzija, u/jew il-Kummissjoni, skond in-natura tal-proposta kkonċernata. Fil-każ li l-operaturi tas-sistema tat-trażmissjoni ma jkunux jistgħu jaqblu fuq kodiċijiet tekniċi u tas-suq neċessarji, jew ma jimplimentawhomx, dawn ir-regoli jkunu jistgħu jiġu proposti u adottati permezz tal-proċedura tal-komitoloġija, fuq proposta tal-Kummissjoni.

– B'kollox, din il-proposta tidentifika ħdax-il qasam ewlieni ta' kooperazzjoni. Il-programmi ta' ħidma annwali tan-Netwerk Ewropew ta' l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni (ara l-kapitolu 1.2), li għandhom jitħejjew b'konsultazzjoni mal-partijiet kollha interessati u ma' l-Aġenzija l-ġdida għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi ta' l-Enerġija (ara l-kapitolu 3), sejrin jistabbilixxu l-prijoritajiet u jispeċifikaw f'aktar dettall il-kodiċijiet tekniċi u tas-suq meħtieġa. Il-kooperazzjoni fost l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni għandha tinkludi wkoll il-monitoraġġ ta' l-implimentazzjoni tal-kodiċijiet tekniċi u tas-suq.

– *Attivitajiet ta' interess komuni dwar it-riċerka u l-innovazzjoni:* Il-kooperazzjoni bejn it-TSOs għandha tistabbilixxi qafas għall-identifikazzjoni, il-finanzjament u l-ġestjoni ta' attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni li jmexxu 'l quddiem l-iżvilupp tekniku tajjeb u l-evoluzzoni ta-netwerks Ewropej ta' l-elettriku u l-gass, partikolarment għall-promozzjoni tas-sigurtà tal-provvista u ta' l-effiċjenza fl-enerġija, u biex issir possibbli l-penetrazzjoni ta' teknoloġiji b'użu baxx tal-karbon.

– *Il-koordinazzjoni ta' l-operat tax-xibka*: Il-kooperazzjoni fost it-TSOs tinkludi l-operat komuni tan-netwerks, skond kodiċijiet tekniċi u tas-suq maqbula. Tirreferi wkoll għall-iskambju ta' tagħrif operattiv dwar in-netwerks u l-pubblikazzjoni kkoordinata dwar l-aċess għan-netwerks, pereżempju permezz ta' pjattaforma komuni ta' trasparenza.

– *L-ippjanar ta' l-investiment*: Sabiex kapaċità suffiċjenti ta' trażmissjoni tkun disponibbli biex tilqa' d-domanda u tintegra swieq nazzjonali, l-operaturi tan-netwerks se jkollhom bżonn pjanifikar koordinat fit-tul ta' l-iżvilupp tas-sistema, biex ikunu jistgħu jippjanaw investimenti fis-suq u jissorveljaw l-iżviluppi tal-kapaċitajiet tan-netwerks ta' trażmissjoni. Il-ħsieb huwa li n-Netwerks Ewropej ta' l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni jippubblikaw pjanijiet għall-iżvilupp tan-netwerk, inkluż l-immudellar tan-netwerk integrat, l-iżvilupp tax-xenarju u evalwazzjoni tal-flessibbiltà tas-sistema integrata u l-kapaċità tagħha li twassal. Dan il-pjan ta' żvilupp għandu jkun orjentat lejn il-ġejjieni biżżejjed (eż. talanqas 10 snin 'il quddiem) sabiex jippermetti l-identifikazzjoni bikrija ta' nuqqasijiet ta' investiment, b'mod partikolari fir-rigward ta' kapaċitajiet transkonfinali.

B'mod partikolari għall-aħħar żewġ kompiti msemmija, l-inizjattivi reġjonali għandhom rwol pożittiv fl-integrazzjoni tas-suq. Il-kooperazzjoni fost l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni fuq il-livell Ewropew għandha, bla dubju, tiġi kkomplementata fuq il-livell reġjonali, bil-għan

li jiġi żgurat progress prattiku reali, ġestjoni ottima tan-netwerk[7], kif ukoll l-ippjanar ta' investiment xieraq u t-twettiq tiegħu. Il-qafas regolatorju għandu jippromwovi, jikkoordina u jiżviluppa inizjattivi reġjonali bejn l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni u l-awtoritajiet regolatorji, kif jiġri fl-Inizjattivi Reġjonali mmexxija mill-ERGEG u inizjattivi bħall-Forum Pentalaterali fil-Majjistral ta' l-Ewropa, u kif jirrakkomandaw partijiet interessati kbar bħall-*Eurelectric.*

4.2. Mekkaniżmu ta' kooperazzjoni mtejjeb

Huwa importanti li l-istrutturi ta' kooperazzjoni ta' l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni jkunu rikonoxxuti għal kollox fil-livell Ewropew, bħala korpi i jkollhom l-awtorità jwettqu l-kompiti msemmija hawn fuq. Għal dan il-għan, il-Kummissjoni sejra taħtar formalment in-Netwerks Ewropej ta' operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni (ta' l-elettriku u l-gass) li jkunu responsabbli għal dawn il-kompiti.

Bħala kumpaniji, l-operaturi tas-sistemi ta' trażmissjoni jeħtiġilhom ikunu trasparenti fil-mod li bih jikkooperaw. Jistgħu jibnu fuq strutturi eżistenti bħall-GTE u l-ETSO. Madankollu, il-kompiti u r-responsabbiltajiet rikjesti mill-operaturi tas-sistemi ta' trażmissjoni sejrin ifissru li jkun hemm ħtieġa għal struttura ċentrali u permanenti ta' kooperazzjoni sew f'dak li jirrigwarda l-organizzazzjoni kid ukoll għdod prattiċi għall-ippjanar u l-operat tan-netwerks.

L-Aġenzija għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi ta' l-Enerġija sejra tissorvelja t-twettiq tal-ħidmiet fdati f'idejn in-Netwerk Ewropew ta' operaturi tas-sistemi ta' trażmissjoni.

L-involviment u l-konsultazzjoni bikrija tal-partijiet interessati, bħalma huma l-produtturi, il-fornituri, il-klijenti u l-operaturi tas-sistemi ta' distribuzzjoni, l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni sejrin jiżviluppawhom bħala prattika standard sa mill-bidu ta' ħidmithom fuq suġġett partikolari. Għaldaqstant, il-partijiet interessati sejrin jiġu kkonsultati fuq kwalunkwe abbozz ta' kodiċi tas-suq u tekniku mfassal mill-operaturi tas-sistemi ta' trażmissjoni, u se jkunu jistgħu jikkummentaw dwar il-programm ta' ħidma annwali ta' l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni. L-Aġenzija sejra tissorvelja t-twettiq tajjeb tal-konsultazzjoni.

5. IT-TITJIB TAL-FUNZJONAMENT TAS-SUQ

Il-proposta preżenti għandha wkoll l-għan li ttejjeb il-qafas leġiżlattiv sabiex jiffaċilita l-aċċess ta' partijiet terzi għal infrastrutturi ewlenin, biex iżżid it-trasparenza fis-suq, biex isseddaq l-integrazzjoni tas-suq u ttejjeb l-aċċess għall-klijenti bl-imnut.

5.1. Reġim ta' eżenzjoni

Il-leġiżlazzjoni attwali tippermetti li infrastruttura ġdida ewlenija tiġi eżentata minn regoli dwar l-aċċess regolat għal partijiet terzi għal perjodu ddeterminat minn qabel. Bosta infrastrutturi tlestew jew inkella għadhom qed jitlestew, inklużi interkonnetturi tal-gass u l-elettriku u faċilitajiet ta' l-LNG li utlizzaw din il-possibbiltà. Dan għen biex jinġiebu 'l quddiem proġetti li jibbenefikaw is-sigurtà tal-provvista u l-kompetizzjoni. Fl-istess waqt, l-esperjenza sa llum uriet li l-iżviluppaturi tal-proġetti, ir-regolaturi u l-Kummissjoni lkoll jistgħu jibbenefikaw minn proċedura mħaffa għall-applikazzjonijet u l-għoti ta' eżenzjonijiet,

[7] Pereżempju, fil-qasam ta' l-elettriku, għal ċerti kwistjonijiet huwa ċar li l-istabbiliment ta' kodiċijiet tekniċi għandu jiġi deċiż għal kull qasam sinkroniku.

kif ukoll minn kjarifikar ta' wħud mill-kundizzjonijiet. Għaldaqstant, il-Kummissjoni tipproponi li jitfasslu linji gwida biex lill-applikanti u r-regolaturi jgħinuhom japplikaw il-kundizzjonijiet għal eżenzjoni. Biex jiġi żgurat li l-infrastruttura eżenti, madankollu, tkun tista' tintuża bl-aħjar mod mis-suq, huwa propost li jiġu ġġeneralizzati r-rekwiżiti minimi għall-allokazzjoni tal-kapaċità u d-dispożizzjonijiet dwar il-ġestjoni tal-konġestjoni għal infrastrutturi ġodda, li sallum ġew applikati fuq bażi ta' każ b'każ.

5.2. It-trasparenza

Is-suq intern ta' l-elettriku u l-gass qed ibati minn nuqqas ta' likwidità u trasparneza, li qiegħed itellef l-allokazzjoni effiċjenti tar-riżorsi, jillimita l-possibbiltajiet għal miżuri tat-taffija tar-riskji u jibblokka d-dħul il-ġdid fis-suq. Il-fiduċja fis-suq, il-likwidità tiegħu u l-għadd ta' parteċipanti fih ilkoll jeħtiġilhom jiżdiedu, billi jitkabbar it-tagħrif disponibbli għas-suq.

Ir-rekwiżiti attwali dwar it-trasparenza jiffukaw fuq il-pubblikazzjoni tal-kapaċità tan-netwerk, biex il-parteċipanti fis-suq ikunu jistgħu jaraw jekk hemmx kapaċità disponibbli, u jekk il-kapaċità disponibbli kollha hijiex offerta lis-suq. Madankollu, il-parteċipanti fis-suq jeħtieġ ikollhom aċċess indaqs għall-informazzjoni li tiddetermina ċaqliq fil-prezzijiet bl-ingrossa.

Bħalissa, l-operaturi li huma responsabbli għall-biċċa l-kbira tal-flussi tal-gass u ta' l-elettriku, u li għandhom is-sjieda tal-maġġoranza ta' l-assi fis-suq, għandhom aċċess għall-informazzjoni aktar u aħjar minn operaturi ġodda. Fil-qasam ta' l-elettriku, jeżistu rekwiżiti fil-forma ta' linji gwida annessi mar-regolamentazzjoni, li jiddefinixxu r-rekwiżiti ta' trasparenza fil-ġenerazzjoni ta' l-elettriku, biss mhumiex biżżejjed, u fil-qasam tal-gass għalissa ma hemm l-ebda rekwiżit ta' din ix-xorti. Huwa għalhekk propost li jiġu estiżi r-rekwiżiti ta' trasparenza f'dak li jirrigwarda l-ħażniet tal-gass, it-tbassir tad-domanda u l-provvista, l-ispejjeż ta' l-ibbilanċjar tan-netwerk, u l-kummerċ.

L-applikazzjoni korretta u sħiħa ta' dawn ir-rekwiżiti jeħtiġilha tiġi kkontrollata u ssorveljata mill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, u s-setgħat tagħhom għandhom jissaħħu skond dan.

Dwar il-kwistjoni tat-trasparenzarigward id-derivattivi u l-istrumenti finanzjarji, u li dwarhom dawn il-proposti ma jipprovdux rekwiżiti addizzjonali fir-rigward tal-kumpaniji kkonċernati, il-Kummissjoni sejra teżamina din il-kwistjoni fid-dettall u tilħaq konklużjoni lejn nofs l-2008. L-Aġenzija għall-kooperazzjoni tar-Regolaturi ta' l-Enerġija u l-Kumitat tar-Regolaturi Ewropej tat-Titoli Finanzjarji huma mistiedna jikkooperaw biex jinvestigaw aktar u jagħtu l-pariri dwar il-kwistjoni jekk it-tranżazzjonijiet fil-kuntratti ta' forniment tal-gass u l-elettriku, u d-derivatttivi ta' l-elettriku, għandhomx ikunu suġġetti għal rekwiżiti ta' trasparenza ta' qabel u/jew wara t-tranżazzjoni.

5.3. Aċċess għall-ħażna

Id-Direttiva eżistenti dwar is-suq intern tal-gass tipprovdi li, meta l-ħżin ikun faċilità essenzjali biex il-klijenti jkunu jistgħu jingħataw provvista, l-operaturi tal-ħżin għandhom jagħtu aċċess lil partijiet terzi. L-Istati Membri għandhom l-għażla li dan l-aċċess għall-faċilitajiet tal-ħżin jiżgurawh jew permezz ta' kundizzjonijiet definiti mir-regolatur jew billi jobligaw lill-operaturi tas-sistemi tal-ħżin jinnegozjaw il-kundizzjonijiet ta' l-aċċess mal-klijenti. Ir-rekwiżiti tad-Direttiva jillimitaw irwieħhom għall-prinċipji, u lill-Istati Membri jħallulhom ħafna libertà biex jiddefinixxu l-qafas regolatorju tagħhom. Dawn il-prinċipji tlaħħmu permezz tal-Forum ta' Madrid, fejn il-partijiet kollha involuti qablu li jkun hemm

'Linji gwida' volontarji għall-Prassi Tajba ta' Aċċess ta' Partijiet Terzi għal Operaturi tas-Sistema tal-Ħażna' (GGPSSO). Madankollu, l-EGREG ikkonkluda li l-implimentazzjoni globali ta' dawn il-linji gwida hija batuta.

Biex dawn ikunu applikati b'mod effettiv, il-Kummissjoni tipproponi erba' miżuri:

– Li l-prinċipji tal-linji gwida tagħmilhom vinkolanti u tħalli għall-implimentazzjoni dettaljata tal-linji gwida permezz tal-komitoloġija;

– Li tistabbilixxi s-separazzjoni legali u funzjonali ta' l-operaturi tas-sistema ta' ħżin li jagħmlu parti mill-impriżi ta' forniment;

– Li ssaħħaħ is-setgħat ta' l-awtoritajiet regolatorji biex jissorveljaw l-aċċess għall-ħżin;

– Li tesiġi ċ-ċarezza fis-sistema regolatorja li tiġi applikata għall-faċilitajiet ta' ħżin.

Biex il-linji gwida jsiru vinkolanti, ir-Regolament se jkun estiż sabiex jiddefinixxi kif l-operaturi tas-sistema ta' ħżin jeħtiġilhom joffru servizzi ta' aċċess għal partijiet terzi, u kif għandhom jallokaw il-kapaċità jmexxu l-konġestjoni. Ir-Regolament se jiddefinixxi wkoll ir-rekwiżiti ta' trasparenza, u kif għandu jitħalla jiżviluppa suq sekondarju tal-kapaċità ta' ħżin. Dawn ir-regoli għandhom jiżguraw li l-ħżin kollu disponibbli għal partijiet terzi jkun offrut lis-suq b'mod trasparenti u mhux diskriminatorju, kif ukoll li l-akkapparrar ta' kapaċità jiġi skoraġġut bil-qawwi. Dawn ir-regoli jservu wkoll biex jiżguraw il-konsistenza mar-rekwiżiti minimi proposti fuq l-infrastruttura eżenta.

Bir-rekwiżit tas-separazzjoni legali u funzjonali ta' l-operaturi tas-sistema ta' ħżin, l-aċċess effettiv għall-ħażna se jittejjeb ħafna. Attwalment, meta l-fornituri jkunu jkollhom bżonn il-ħżin, jeħtiġilhom jikkuntattjaw lill-kompetituri tagħhom biex jidħlu f'kuntratti dwar il-ħtieġa tagħhom ta' ħżin. Dan il-fatt ma jtejjibx il-kunfidenza fis-suq u huwa ostaklu serju għal min irid jidħol ġdid fis-suq. Ir-rekwiżit ta' separazzjoni ta' l-operaturi tas-sistemi ta' ħżin din il-qagħda sejjer itejjibha, u se jħalli l-kompetituri u r-regolaturi jiċċekkjaw li l-kapaċità kollha disponibbli ta' ħżin tkun offruta lis-suq.

Il-Kummissjoni tipproponi litħassar l-ambigità li teżisti dwar il-proporzjon tal-kapaċità ta' ħżin offruta lis-suq, billi tesiġi li l-Istati Membri kollha jeħtiġilhom jiddefinixxu kriterji dwar meta u kif japplika l-aċċess ta' partijiet terzi għall-ħżin, u dawn iridu jiġu ppublikati. Ir-regolatur konsegwentement għandu r-responsabbiltà li jara li dawn il-kriterji jkunu applikati sewwa fil-faċilitajiet kollha tal-ħżin.

5.4. Aċċess għat-terminali ta' l-LNG

Ir-rwol ta' l-LNG (gass naturali likwidu) fil-provvista tal-gass għall-Unjoni Ewropea kulma jmur qed isir aktar importanti, u bħalissa għaddejjin jew jinsabu ppjanifikati ħafna investimenti fit-terminali ta' l-LNG. Għaldaqstant, jinħtieġu regoli ta' aċċess trasparenti għat-terminali ta' l-LNG. Ir-regolaturi identifikaw il-ħtieġa, u l-ERGEG ipprepara l-linji ta' gwida bil-għan li jinħoloq approċċ komuni għall-aċċess ta' partijiet terzi għat-terminali ta' l-LNG.

Minkejja li ħafna terminali ta' l-LNG li nbnew utilizzaw il-possibbiltajiet li jkunu eżenti mill-aċċess ta' partijiet terzi u mill-interventi regolatroji skond l-Artikolu 22 tad-Direttiva, hemm ukoll terminali ta' l-LNG li għalihom japplikaw regoli għall-aċċess ta' partijiet terzi. Minħabba li d-Direttiva attwali timponi biss rekwiżit ġenerali dwar il-ħtieġa li l-aċċess ikun regolat, dan iħalli spazju għal interpretazzjonijiet diverġenti fost l-Istati Membri. Barra minn

hekk, eżenzjoni skond l-Artikolu 22 tkun dejjem temporanja, u meta jkun skada l-perjodu ta' eżenzjoni, it-terminali ta' l-LNG jsiru rregolati. Għaldaqstant, il-Kummissjoni tipproponi li timponi regoli definiti aktar ċar dwar l-aċċess ta' partijiet terzi għat-terminali ta' l-LNG. Biex il-linji gwida jsiru vinkolanti, ir-Regolament se jkun estiż sabiex jiddefinixxi kif l-operaturi tas-sistema ta' ħżin jeħtiġilhom joffru servizzi ta' aċċess għal partijiet terzi, u kif għandhom jallokaw il-kapaċità jmexxu l-konġestjoni. Ir-Regolament se jiddefinixxi wkoll ir-rekwiżiti ta' trasparenza u jipproponi miżuri biex jitħalla jiżviluppa suq sekondarju tal-kapaċità ta' ħżin. Dawn ir-regoli jservu wkoll biex jiżguraw il-konsistenza mar-rekwiżiti minimi proposti fuq l-infrastruttura eżenti.

5.5. Ftehimiet ta' forniment fit-tul

Ftehimiet bilaterali ta' forniment 'l isfel fil-katina tal-provvista (downstream) joffru opportunità biex l-industriji li jiddependu ħafna mill-enerġija jiksbu prezzijiet aktar previdibbli. Madankollu, ftehimiet bħal dawn jippreżentaw ir-riskju li jillimitaw is-suq 'l isfel fil-katina tal-provvista, billi lill-konsumaturi ma jħalluhomx jaqilbu, u b'hekk jillimitaw il-kompetizzjoni. Biex l-inċertezza fis-suq titnaqqas, il-Kummissjoni fix-xhur li ġejjin sejra tipprovdi gwida, f'sura f'lokha, dwar il-konformità tal-ftehimiet bilaterali fit-tul ta' forniment 'l isfel fil-katina tal-provvista mal-leġiżlazzjoni tal-KE dwar il-kompetizzjoni.

5.6. Qafas għall-istabbiliment progressiv ta' suq Ewropew bl-imnut

S'issa la s-suq ta' l-elettriku u lanqas dak tal-gass ma tista' ssejħilhom swieq Ewropej bl-imnut (djar privati u intrapriżi żgħar), għax il-klijenti, anki f'dawk il-każijiet fejn għandhom għażla, għadhom obbligati jagħżlu fornitur stabbilit fl-istess pajjiż. L-istabbiliment ta' suq tassew Ewropew tal-konsumaturi aħħarin huwa l-mira finali tas-swieq interni ta' l-elettriku u l-gass: huwa meħtieġ biex jinħolqu swieq kompetittivi u biex jintlaħaq il-massimu ta' l-effiċjenza. Il-liberalizzazzjoni fis-suq bl-imnut hija importanti biex jiġi żgurat li ċ-ċittadini ta' l-UE jkunu jistgħu jgawdu mill-kompetizzjoni. Li kieku l-liberalizzazzjoni kellha tapplika biss għall-klijenti l-kbar, id-djar Ewropej jispiċċaw billi jissussidjaw l-industriji tagħhom, u s-sinjali ta' l-investiment għall-ġenerazzjoni u l-forniment il-ġodda jispiċċaw mgħawġa. Mill-1 ta' Lulju 2007 'l quddiem, is-swieq bl-imnut kollha ta' l-UE nfetħu għall-kompetizzjoni, iżda fil-prattika, ħafna konsumaturi huma marbutin mal-fornituri tagħhom ta' dejjem, għax għadu ma ġiex implimentat qafas legali xieraq kif kien meħtieġ. Suq bl-imnut Ewropew jista' jinħoloq biss b'mod progressiv. Biex tħeġġeġ dan il-proċess, il-Kummissjoni qiegħda tikkunsidra t-twaqqif ta' forum tal-kummerċ bl-imnut, b'analoġija ma' l-esperjenza pożittiva tal-Fora ta' Firenze u Madrid. Dan il-forum iħallina niffukaw fuq kwistjonijiet speċifiċi tal-kummerċ bl-imnut, u għandu jaqdi ta' pjattaforma għall-persuni interessati kollha biex jippromwovu l-istabbiliment ta' suq bl-imnut mifrux ma' l-UE kollha kemm hi. Il-forum jipprovdi gwida dwar l-obbligi proposti għall-Istati Membri u l-awtoritajiet regolatorji biex jistabbilixxu regoli ċari li jiddefinixxu l-kompetizzjoni fis-suq bl-imnut, bil-għan li progressivament jarmonizzaw ir-regoli tas-suq sabiex jippermettu swieq bl-imnut transkonfinali.

Swieq bl-imnut li jaħdmu sewwa se jkollhom rwol importanti ħafna f'li jżidu l-kuxjenza tan-nies dwar il-konsum domestiku ta' l-enerġija u dwar l-ispejjeż ta' l-enerġija, għax il-miżuri kollha biex jitnaqqsu l-emissjonijiet tad-dijossidu tal-karbonju u biex tiżdied l-effiċjenza ta' l-enerġija jeħtieġu kontribut mingħand id-djar privati. Il-kompetizzjoni fuq il-provvista lid-djar privati għandha ttejjeb il-kuxjenza tagħhom dwar l-enerġija. Madankollu, prattiċi attwali li skondhom il-konsumaturi jirċievu l-kont finali tal-konsum tagħhom biss wara sena din il-kuxjenza ma joħolquhiex, u lanqas ma jippermettu li l-fornituri jiżviluppaw servizzi kompetittivi li jiddistingwu bejn id-djar skond il-bżonnijiet speċifiċi tagħhom. Il-fornituri

għaldaqstant jeħtiġilhom jagħtu aktar informazzjoni biex jiżguraw li l-klijenti jingħataw informazzjoni aktar frekwenti dwar il-konsum u l-ispiża ta' l-enerġija tagħhom.

Huwa ovvju li l-libertà ta' l-għażla għall-konsumaturi jeħtieġ li tkun akkumpanjata minn garanziji qawwija dwar id-drittijiet tal-klijenti. Bid-Direttiva attwali, il-klijenti vulnerabbli diġà għandhom grad għoli ta' ħarsien, biex jiġi żgurat li jkollhom aċċess għall-enerġija li jeħtieġu biex jgħixu ħajja normali. Dawn il-miżuri, madankollu, f'xi pajjiżi ma ġewx applikati sewwa, u l-Kummissjoni, biex tiċċara l-qafas, qed tipproponi li tiddefinixxi linji gwida vinkolanti. Fl-istess waqt, il-Kummissjoni tipproponi li sseddaq id-drittijiet tal-klijenti kollha, fost l-oħrajn billi tagħtihom id-dritt li jibdlu l-fornitur fi kwalunkwe waqt, u billi tobbliga lill-kumpaniji ta' l-enerġija li l-kontijiet ikunu magħluqa fi żmien xahar minn meta konsumatur jaqleb minn fornitur għall-ieħor.

Fl-aħħarnett il-Kummisjsoni waslet għall-konklużjoni li għad-DSOs huma biżżejjed ir-regoli attwali dwar is-separazzjoni legali u funzjonali. Għaldaqstant ma tipproponix li testendi għad-DSOs ir-regoli dwar is-separazzjoni tas-sjieda deskritti fil-kapitlu 4 aktar 'il fuq.

6. IL-KOOPERAZZJI GĦAT-TISĦIĦ TAS-SIGURTÀ TAL-PROVVISTA

6.1. Il-monitoraġġ tas-sigurtà tal-provvista min-naħa ta' l-operaturi tas-sistemi ta’ trażmissjoni

Huwa importanti li jiġi żgurat li s-sistemi tal-gass u l-elettriku jkunu jistgħu jlaħħqu mad-domanda, anki fi żminijiet meta din tkun fl-eqqel tagħha. Fil-każ ta' l-elettriku, dan huwa possibbli biss meta jkun hemm biżżejjed kapaċità ta' ġenerazzjoni (l-adegwatezza tal-ġenerazzjoni) u n-netwerk ikun jista' jittrasporta l-enerġija mingħand il-ġeneraturi għal għand il-konsumaturi aħħarija (l-adegwatezza tan-netwerk). Fil-każ tal-gass, jeħtieġ li jkun hemm biżżejjed kapaċità sew ta' importazzjoni kif ukoll ta' ħżin.

Id-Direttiva 2005/89/KE tesiġi li r-regolaturi nazzjonali, bil-għajnuna ta' l-operaturi tas-sistemi ta' trażmissjoni, jirrappurtaw lill-Kummissjoni kull sena dwar is-sigurtà tal-provvista ta' l-elettriku. Id-Direttiva 2004/67/KE tesiġi li l-Istati Membri jirrappurtaw dwar il-qagħda tas-sigurtà tal-provvista tal-gass u dwar il-qafas regolatorju biex itejbu l-investiment fl-infrastruttura. L-emendi proposti għar-Regolamenti (KE) Nru 1228/2003 u (KE) Nru 1775/2005 lin-Netwerk ta' l-Operaturi Ewropej tas-Sistemi ta' Trażmissjoni jagħtuh il-kompitu li jagħmel previżjonijiet dwar l-adegwatezza tas-sistema kull Sajf, kull Xitwa u wkoll fit-tul. Perspettiva Ewropea hija meħtieġa biex jitqiesu l-possibbiltajiet għall-esportazzjoni u l-importazzjoni ta' l-elettriku u l-gass f'kundizzjonijiet ta' l-ogħla talba. Minħabba flussi transkonfinali ta' l-elettriku u l-gass fis-suq intern, l-istampa jeħtiġilha titfassal fuq il-livell Ewropew.

6.2. Il-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri

Il-leġiżlazzjoni ta' l-UE għandha żewġ strumenti li jittrattaw is-sigurtà tal-provvista tal-gass. L-ewwelnett, id-Direttiva 2003/55/KE daħħlet obbligi ġenerali ta' monitoraġġ għall-Istati Membri. It-tieni, id-Direttiva tal-Kunsill 2004/67/KE tikkonċerna speċifikament miżuri biex tissalvagwardja s-sigurtà tal-provvista tal-gass naturali. Din l-aħħar Direttiva stabbiliet il-Grupp ta' Koordinament għal-Gass, u tiddefinixxi "mekkaniżmu Komunitarju" fil-każ ta' interruzzjoni tal-forniment.

Dawn l-istrumenti jipprovdu għal pjattaforma ta' koordinazzjoni. La jistipulaw għanijiet kwantitattivi fejn tidħol is-sigurtà tal-provvista, u lanqas ma jimponu xi obbligu rigward il-ħażniet tal-gass. Fl-aħħarnett, ma jipprovdux qafas għall-kooperazzjoni reġjonali fil-każ li jseħħu interruzzjonijiet gravi tal-provvista.

Kien biss dan l-aħħar li d-Direttiva 2004/67/KE ġiet trasposta mill-Istati Membri. L-Artikolu 10 tagħha jistipula li l-Kummissjoni għandha tirrapporta sad-19 ta' Mejju 2008 dwar l-implimentazzjoni tagħha, u b'mod partikolari dwar l-effikaċja ta' l-istrumenti tagħha, u li l-Kummissjoni tista' toħroġ aktar proposti rigward is-sigurtà tal-provvista. B'mod partikolari, dan ir-rapport se jindirizza miżuri rigward is-sigurtà tal-provvista b'rabta mal-ħażniet tal-gass.

Għaldaqstant, bħala l-ewwel pass, dawn il-proposti ma jemendawx id-Direttiva 2004/67/KE, u jittrattaw biss żewġ kwistjonijiet:

– *Aktar obbligi ta' trasparenza fil-livell tal-ħażniet kummerċjali*. Kull operatur ta' ħżin ikollu l-obbligu li jippubblika kuljum l-ammont ta' gass disponibbli li għandu fil-faċilitajiet tiegħu. B'dan l-obbligu titqawwa bil-wisq il-kunfidenza reċiproka għall-assistenza reġjonali u bilaterali fil-każ ta' interruzzjonijiet gravi tal-provvista.

– *Is-Solidarjetà:* Huwa propost li l-Istati Membri jikkooperaw biex iġibu 'l quddiem is-solidarjetà reġjonali u bilaterali. Din il-kooperazzjoni hija maħsuba biex tkopri sitwazzjonijiet li x'aktarx li jwasslu għal interruzzjonijiet gravi tal-provvista tal-gass li jaffettwaw Stat Membru. Eżempji ta' dan il-koordinament huma t-tħaffif tal-miżuri nazzjonali għat-trattament ta' l-emerġenzi u l-elaborazzjoni ta' modalitajiet prattiċi għall-għajnuna reċiproka. Il-Kummissjoni sejra tadotta linji ta' gwida għall-kooperazzjoni fis-solidarjetà reġjnali, jekk ikunu meħtieġa.

2007/0197 (COD)

Proposta għal

REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

li jistabbilixxi Aġenzija għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi ta' l-Enerġija

(Test b'relevanza għall–EEA)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 95 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni[8],

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew[9],

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni[10],

Filwaqt li jaġixxu bi qbil mal-proċedura stipulata fl-Artikolu 251 tat-Trattat,

Billi:

(1) Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni ta' l-10 ta' Jannar 2007 intitolata "Politika dwar l-Enerġija għall-Ewropa"[11] enfasizzat l-importanza li jiġi kkompletat s-suq intern ta' l-elettriku u tal-gass naturali. It-titjib tal-qafas regolatorju fuq livell Komunitarju ġie identifikat bħala miżura ewlenija biex jintlaħaq dan il-għan.

(2) Bid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2003/796/KE[12] twaqqaf grupp konsultattiv indipendenti għall-elettriku u l-gass, imsejjaħ il-"Grupp ta' Regolaturi Ewropej għall-Elettriku u l-Gass" (ERGEG), bil-għan li jiffaċilita l-konsultazzjoni, il-koordinazzjoni u l-kooperazzjoni fost l-aġenziji regolatorji ta' l-Istati Membri, kif ukoll bejn dawn l-aġenziji u l-Kummissjoni, għat-tisħiħ tas-suq intern ta' l-elettriku u tal-gass naturali. Dan il-grupp huwa kompost minn rappreżentanti ta' l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali stabbilit skond id-Direttiva 2003/54/KE tal-Parlament u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2003 dwar ir-regoli komuni għas-suq intern fil-qasam ta' l-elettriku u li tħassar id-Direttiva 96/92/KE[13] u d-Direttiva 2003/55/KE tal-Parlament Ewropew u

---

8 ĠU C […], […], p. […].
9 ĠU C […], […], p. […].
10 ĠU C […], […], p. […].
11 ĠU C […], […], p. […].
12 ĠU L 296, 14.11.2003, p. 34.
13 ĠU L 176, 15.7.2003, p.37.

tal-Kunsill tas-26 ta’ Ġunju 2003 rigward regoli komuni għas-suq intern fil-gass naturali u li tħassar id-Direttiva 98/30/KE[14].

(3) Ix-xogħol li sar mill-ERGEG mindu twaqqaf ikkontribwixxa b'mod pożittiv għas-suq intern ta' l-elettriku u l-gass. Madankollu, hemm kunsens wiesa' fis-settur, u kif ġie propost mill-ERGEG innifsu, li l-kooperazzjoni volontarja bejn l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali issa għandha sseħħ fi ħdan struttura Komunitarja soda b'kompetenzi ċari u bis-setgħa li tadotta deċiżjonijiet regolatorji individwali f'għadd ta' każijiet speċifiċi.

(4) Fir-Rebbiegħa ta' l-2007, il-Kunsill Ewropew stieden lill-Kummissjoni biex tipproponi miżuri rigward l-istabbiliment ta' mekkaniżmu indipendenti għall-kooperazzjoni tar-regolaturi nazzjonali.

(5) Abbażi tal-valutazzjoni ta' l-impatt rigward ir-riżorsi meħtieġa għal entità ċentrali, ġie konkluż li entità ċentrali indipendenti toffri aktar vantaġġi fit-tul minn għażliet oħra. Għaldaqstant, għandha titwaqqaf Aġenzija għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi ta' l-Enerġija, minn hawn 'il quddiem "l-Aġenzija".

(6) L-Aġenzija għandha tiżgura li l-funzjonijiet regolatorji li jsiru fil-livell nazzjonali mill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali skond id-Direttiva 2003/54/KE u d-Direttiva 2003/55/KE ikunu kkoordinati sewwa, u fejn meħtieġ, li jiġu kkompletati fuq il-livell Komunitarju. Għal dan il-għan, jeħtieġ li jiġu garantiti l-indipendenza ta' l-Aġenzija, il-kapaċitajiet tekniċi u regolatorji kif ukoll it-trasparenza u l-effiċjenza tagħha.

(7) L-Aġenzija għandha tissorvelja l-kooperazzjoni bejn l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni fis-settur tal-gass u ta' l-elettriku kif ukoll fl-eżekuzzjoni tal-kompiti tan-Netwerk Ewropew għall-Operaturi tas-Sistema ta' Trażmissjoni ta' l-Elettriku u n-Netwerk Ewropew għall-Operaturi tas-Sistema ta' Trażmissjoni tal-Gass. L-involviment ta' l-Aġenzija hija essenzjali biex jiżgura li l-kooperazzjoni ta' l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni tipproċedi b'mod effiċjenti u trasparenti, għall-ġid tas-suq intern.

(8) Huwa xieraq li jiġi pprovdut qafas li fih l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jkunu jistgħu jikkooperaw. Dan il-qafas għandu jiffaċilita l-applikazzjoni uniformi tal-leġiżlazzjoni dwar is-suq intern ta' l-elettriku u tal-gass madwar il-Komunità kollha. Fir-rigward tas-sitwazzjonijiet li jikkonċernaw aktar minn Stat Membru wieħed, l-Aġenzija għandha tingħata s-setgħa li tadotta deċiżjonijiet individwali. Din is-setgħa għandha tkopri r-reġim regolatorju għall-infrastruttura li tqabbad talanqas żewġ Stati Membri, eżenzjonijiet mir-regoli tas-suq intern għall-interkonnetturi ġodda ta' l-elettriku u għall-infrastrutturi ġodda tal-gass li jinsabu f'aktar minn Stat Membru wieħed.

---

14 ĠU L 176, 15.7.2003, p.57.

(9) Peress li l-Aġenzija għandha s-superviżjoni ta' l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, għandu jkollha rwol ta' konsulenza lejn il-Kummissjoni fir-rigward tal-kwistjonijiet tar-regolamentazzjonit as-suq. Għandu jkun meħtieġ ukoll li tinforma lill-Kummissjoni meta ssib li l-kooperazzjoni bejn l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni ma tipproduċix ir-riżultati meħtieġa jew meta awtorità regolatorja nazzjonali li d-deċiżjoni tagħha tmur kontra l-linji gwida ma tkunx trid tikkonforma ma' l-opinjoni ta' l-Aġenzija.

(10) L-Aġenzija għandha tkun tista' toħroġ linji gwida mhux vinkolanti biex tgħin lill-awtoritajiet regolatorji u l-atturi fis-suq jaqsmu bejniethom prassi tajba.

(11) L-istruttura ta' l-Aġenzija għandha tiġi adattata sabiex tilqa' l-ħtiġijiet speċifiċi tar-regolamentazzjoni ta' l-enerġija. B'mod partikolari, ir-rwol speċifiku ta' l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u l-indipendenza tagħhom jeħtieġ li jitqies bis-sħiħ.

(12) Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jkollu s-setgħat meħtieġa biex jistipula l-baġit, jivverifika l-implimentazzjoni tiegħu, ifassal regoli interni, jadotta regolamenti finanzjarji u jaħtar id-Direttur.

(13) L-Aġenzija għandu jkollha s-setgħat meħtieġa biex twettaq il-funzjonijiet regolatorji b'mod effiċjenti u fuq kollox indipendenti. L-indipendenza ta' l-awtoritajiet Regolatorji mhux biss huwa prinċipju ewlieni ta' governanza tajba iżda wkoll kundizzjoni fundamentali biex tiġi żgurata l-fiduċja fis-suq. Jekk dan jiġi rifless fuq il-livell nazzjonali, il-Bord tar-Regolaturi għandu jaġixxi indipendentement minn kull interess tas-suq u ma għandu jfittex jew jieħu struzzjonijiet minn l-ebda gvern jew entità oħra pubblika jew privata.

(14) Fejn l-Aġenzija jkollha s-setgħa biex tieħu deċiżjonijiet, għal finijiet ta' ekonomija ta' proċess, il-partijiet interessati għandhom jingħataw id-dritt ta' appell lil Bord ta' l-Appell, li għandu jkun parti mill-Aġenzija, iżda li jkun indipendenti kemm mill-istruttura amministrattiva kif ukoll minn dik regolatorja.

(15) L-Aġenzija għandha tkun iffinanzjata l-aktar mill-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej, minn tariffi u minn kontributi volontarji. B'mod partikolari, ir-riżorsi li attwalment iqiegħdu l-awtoritajiet regolatorji għall-kooperazzjoni tagħhom fil-livell Ewropew għandhom jibqgħu disponibbli għall-Aġenzija. Il-proċedura baġitarja Komunitarja għandha tibqa' applikabbli sakemm tikkonċerna sussidji li għandhom jitħallsu mill-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej. Barra minn hekk, il-verifikar tal-kontijiet għandu jsir mill-Qorti ta' l-Awdituri skond l-Artikolu 91 tar-Regolament tal-Kummissjoni (KE, Euratom) Nru 2343/2002 tat-23 ta' Diċembru 2002 dwar ir-Regolament Finanzjarju strutturali għall-entitajiet imsemmijin fl-Artikolu 185 tar-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 dwar ir-Regolament Finanzjarju li jgħodd għall-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej[15].

[15] ĠU L 357, 31.12.2002, p. 72.

(16) L-Aġenzija għandu jkolha persunal ta' professjonalità għolja. B'mod partikolari, għandha tgawdi mill-kompetenza u l-esperjenza ta' persunal issekondat mill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, mill-Kummissjoni u mill-Istati Membri. Ir-Regolamenti tal-Persunal ta' l-Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej, ir-regolamenti applikabbli għal impjegati oħra tal-Komunitajiet Ewropej u r-regoli adottati b'mod konġunt mill-istituzzjonijiet tal-Komunitajiet Ewropej għall-iskopijiet ta' l-applikazzjoni ta' dawk ir-Regolamenti għandhom japplikaw għall-persunal ta' l-Aġenzija.. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni, bi ftehim mal-Kummissjoni, għandu jadotta r-regoli meħtieġa ta' implimentazzjoni.

(17) L-Aġenzija għandha tapplika r-regoli ġenerali rigward l-aċċess pubbliku għad-dokumenti miżmumin mill-entitajiet Komunitarji. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jistipula l-miżuri prattiċi biex titħares id-dejta kummerċjalment sensittiva u d-dejta personali.

(18) Il-parteċipazzjoni ta' pajjiżi terzi fil-ħidma ta' l-Aġenzija għandu jkun possibbli skond il-ftehimiet xierqa li għandhom jiġu konklużi mal-Komunità.

(19) Peress li l-għanijiet ta' l-azzjoni proposta, għall-ksib tal-kooperazzjoni ta' l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali fuq livell Komunitarju, ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri u għalhekk, jistgħu jinkisbu aħjar fuq livell Komunitarju, il-Komunità tista' tadotta miżuri, skond il-prinċipju tas-sussidjarjetà kif deskritt fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Skond il-prinċipju ta' proporzjonalità, stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex jintlaħqu dawn l-objettivi.

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

Artikolu 1

Stabbiliment

Aġenzija għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi ta' l-Enerġija, minn issa l' quddiem imsejħa 'l-Aġenzija' qed tiġi stabbilita bil-għan li tikkomplementa, fuq livell Komunitarju, il-kompiti regolatorji li jsiru fil-livell nazzjonali mill-awtoritajiet regolatorji msemmija fl-Artikolu 22a tad-Direttiva 2003/54/KE u fl-Artikolu 24a tad-Direttiva 2003/55/KE, kif ukoll, fejn meħtieġ, biex tikkoordina l-azzjoni bejniethom.

Artikolu 2

Status legali u sede

1. L-Aġenzija għandha tkun entità Komunitarja b'personalità ġuridika.

2. F'kull wieħed mill-Istati Membri, l-Aġenzija għandu jkollha l-kapaċità ġuridika l-aktar wiesgħa li tista' tingħata lil persuni ġuridiċi li jaqgħu taħt il-liġijiet nazzjonali tagħhom. Tista', b'mod partikolari, takkwista jew tiddisponi minn proprjetà mobbli jew immobbli u tipparteċipa fi proċeduri legali.

3. L-Aġenzija għandha tkun rappreżentata mid-Direttur tagħha.

4. Is-sede ta' l-Aġenzija għandha tinsab fi [post]. Sakemm jitlestew il-kwartieri tagħha, għandha tkun ospitata fil-kwartieri tal-Kummissjoni.

Artikolu 3

Kompożizzjoni

L-Aġenzija għandha tikkomprendi:

(a) Bord ta' l-Amministrazzjoni, li għandu jeżerċita r-responsabbiltajiet stabbiliti fl-Artikolu 10;

(b) Bord ta' Regolaturi, li għandu jeżerċita r-responsabbiltajiet stabbiliti fl-Artikolu 12;

(c) Direttur, li għandu jeżerċita r-responsabbiltajiet stabbiliti fl-Artikolu 14;

(d) Bord ta' l-Appell, li għandu jeżerċita r-responsabbiltajiet stabbiliti fl-Artikolu 16.

Artikolu 4

It-tip ta' azzjonijiet ta' l-Aġenzija

L-Aġenzija tista':

(a) toħroġ opinjonijiet indirizzati lil operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni;

(b) toħroġ opinjonijiet indirizzati lill-awtoritajiet regolatorji;

(c) toħroġ opinjonijiet u rakkomandazzjonijiet indirizzati lill-Kummissjoni;

(d) tieħu d-deċiżjonijiet individwali f'każijiet speċifiċi kif jissemma fl-Artikoli 7 u 8.

Artikolu 5

Kompiti ġenerali

L-Aġenzija tista', fuq talba tal-Kummissjoni jew fuq l-inizjattiva tagħha stess, tipprovdi opinjoni lill-Kummissjoni dwar il-kwistjonijiet kollha relatati għall-iskop li ġiet stabbilita għalih.

Artikolu 6

Kompiti fir-rigward ta' l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni

1. L-Aġenzija għandha tagħti opinjoni lill-Kummissjoni dwar l-abbozz ta' statuti, il-lista ta' membri u l-abbozz tar-regoli ta' proċedura tan-Netwerk Ewropew għall-Operaturi tas-Sistema ta' Trażmissjoni ta' l-Elettriku skond l-Artikoli 2b(2) tar-Regolament (KE) Nru 1228/2003 u tan-Netwerk Ewropew għall-Operaturi tas-Sistema ta' Trażmissjoni tal-Gass skond l-Artikolu 2b(2) tar-Regolament (KE) Nru 1775/2005.

2. L-Aġenzija għandha tissorvelja t-twettiq tal-kompiti tan-Netwerk Ewropew għall-Operaturi tas-Sistema ta' Trażmissjoni ta' l-Elettriku pprovdut fl-Artikolu 2d tar-Regolament (KE) Nru 1228/2003 kif ukoll tan-Netwerk Ewropew għall-Operaturi tas-Sistema ta' Trażmissjoni tal-Gass kif provdut fl-Artikolu 2d tar-Regolament (KE) Nru 1775/2005.

3. L-Aġenzija tista' tagħti opinjoni lin-Netwerk Ewropew għall-Operaturi tas-Sistema ta' Trażmissjoni ta' l-Elettriku kif imsemmi fl-Artikolu 2d(2) tar-Regolament (KE) Nru 1228/2003 u tan-Netwerk Ewropew għall-Operaturi tas-Sistema ta' Trażmissjoni tal-Gass kif imsemmi fl-Artikolu 2d(2) tar-Regolament (KE) Nru 1775/2005 dwar il-kodiċijiet tekniċi jew tas-suq, dwar l-abbozz tal-programm ta' ħidma annwali u l-abbozz tal-pjan ta' investiment fuq firxa ta’ 10 snin.

4. L-Aġenzija għandha tipprovdi opinjoni ġġustifikata lill-Kummissjoni jekk tqis li l-abbozz ta' programm ta' ħidma annwali, l-abbozz ta' pjan ta' investiment mifrux fuq 10 snin mogħtija lilha skond l-Artikoli 2d(2) tar-Regolament (KE) Nru 1228/2003 u l-Artikoli 2d(2) tar-Regolament (KE) Nru 1775/2005 ma jiżgurawx in-nondiskriminazzjoni, il-kompetizzjoni effettiva u l-funzjonament effiċjenti tas-suq.

5. L-Aġenzija għandha tipprovdi opinjoni ġġustifikata lill-Kummissjoni, skond l-Artikoli 2e(2) tar-Regolament (KE) Nru 1228/2003 u l-Artikoli 2e(2) tar-Regolament (KE) Nru 1775/2003 fejn tqis li kodiċi tekniku jew tas-suq ma jiżgurax in-nondiskriminazzjoni, il-kompetizzjoni effettiva u l-funzjonament tajjeb tas-suq, fejn kodiċi tekniku jew tas-suq ma ġiex adottat f'perjodu ta' żmien raġonevoli jew fejn l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni jonqsu milli jimplimentaw kodiċi tekniku jew tas-suq.

6. L-Aġenzija għandha tissorvelja l-kooperazzjoni reġjonali ta' l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni msemmija fl-Artikolu 2h tar-Regolament (KE) Nru 1228/2003 u fl-Artikolu 2h tar-Regolament (KE) Nru 1775/2005.

Artikolu 7

Kompiti marbutin ma' l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali

1. L-Aġenzija għandha tadotta deċiżjonijiet individwali dwar kwistjonijiet tekniċi fejn dawn id-deċiżjonijiet jingħataw fil-Linji Gwida skond id-Direttiva 2003/54/KE, id-Direttiva 2003/55/EC, ir-Regolament (KE) Nru 1228/2003 jew ir-Regolament (KE) Nru 1775/2005.

2. Skond il-programm ta' ħidma tagħha, jew fuq talba tal-Kummissjoni Ewropea, l-Aġenzija tista' tadotta linji gwida mhux vinkolanti li jgħinu lill-awtoritajiet regolatorji u l-atturi fis-suq jaqsmu bejniethom prassi tajba.

3. L-Aġenzija għandha tippromwovi kooperazzjoni fost l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u fost l-awtoritajiet regolatorji fil-livell reġjonali. Fejn tqis li jkunu meħtieġa regoli li jorbtu dwar tali kooperazzjoni, l-Aġenzija għandha tagħmel ir-rakkomandazzjonijiet xierqa lill-Kummissjoni.

4. Fuq talba ta' kwalunkwe awtorità regolatorja nazzjonali jew fuq talba tal-Kummissjoni, l-Aġenzija tista' toħroġ opinjoni rigward il-konformità ta' deċiżjoni meħuda minn awtorità regolatorja mal-Linji Gwida msemmija fid-Direttiva 2003/54/KE, id-Direttiva 2003/55/KE, ir-Regolament (KE) Nru 1228/2003 jew ir-Regolament (KE) Nru 1775/2005.

5. Fejn fi żmien erba' xhur mid-data tal-wasla, l-awtorità regolatorja nazzjonali ma tikkonformax ma' l-opinjoni ta' l-Aġenzija kif imsemmi fil-paragrafu (4), l-Aġenzija għanda tinforma lill-Kummissjoni.

6. Fejn awtorità regolatorja nazzjonali ssib, f'każ speċifiku, diffikultajiet rigward l-applikazzjoni tal-Linji Gwida msemmija fid-Direttiva 2003/54/KE, id-Direttiva 2003/55/KE, ir-Regolament (KE) Nru 1228/2003 jew ir-Regolament (KE) Nru 1775/2005, tista' titlob opinjoni mingħand l-Aġenzija. L-Aġenzija għandha toħroġ l-opinjoni tagħha fi żmien erba' xhur, wara li tkun ikkonsultat mal-Kummissjoni.

7. L-Aġenzija għandha tiddeċiedi dwar ir-reġim regolatorju għall-infrastruttura li tqabbad talanqas żewġ Stati Membri, skond l-Artikolu 22d(3) tad-Direttiva 2003/54/KE u l-Artikolu 24d(3) tad-Direttiva 2003/55/KE.

Artikolu 8

Kompiti oħrajn

1. L-Aġenzija tista tagħti eżenzjonijiet, skond kif ipprovduti fl-Artikolu 7(4)(a) tar-Regolament (KE) Nru 1228/2003. L-Aġenzija tista' wkoll tagħti eżenzjonijiet kif ipprovduti fl-Artikolu 22(3)(a) tad-Direttiva 2003/55/KE meta l-infrastruttura kkonċernata tkun tinsab fit-territorju ta' aktar minn Stat Membru wieħed.

2. L-Aġenzija għandha tipproponi operatur indipendenti tas-sistema skond l-Artikolu 10(4) tad-Direttiva 2003/54/KE u l-Artikolu 9(4) tad-Direttiva 2003/55/KE.

Artikolu 9

Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni

1. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jkun magħmul minn tnax-il membru. Sitta għandhom jinħatru mill-Kummissjoni, u sitta mill-Kunsill. Il-mandat tal-Bord għandu jkun ta' ħames snin, u jista' jiġġedded darba.

2. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jaħtar il-President u l-Viċi-President mill-membri tiegħu. Il-Viċi-President għandu jieħu post il-President awtomatikament jekk dan ma jkunx f'qagħda li jaqdi dmirijietu. Il-mandat tal-President u tal-Viċi-President għandu jkun ta' sentejn u nofs, u jista' jiġġedded. Madankollu, fi kwalunkwe każ, il-mandat tal-President u dak tal-Viċi-President għandhom jiskadu malli ma jibqgħux membri tal-Bord ta' l-Amministrazzjoni.

3. Il-laqgħat tal-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandhom jissejħu mill-President tiegħu. Id-Direttur ta' l-Aġenzija għandu jieħu sehem fid-deliberazzjonijiet, sakemm il-Bord ta' l-Amministrazzjoni ma jiddeċidix mod ieħor. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jiltaqa' talanqas darbtejn fis-sena f'sessjoni ordinarja. Għandu jiltaqa' wkoll fuq l-inizjattiva tal-President tiegħu, fuq talba tal-Kummissjoni Ewropea jew fuq talba ta' għall-inqas terz mill-membri tiegħu. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni jista' jistieden lil kwalunkwe persuna b'opinjonijiet li jistgħu jkunu rilevanti biex tattendi l-laqgħat bħala osservatur. Il-membri tal-Bord ta' l-Amministrazzjoni jistgħu, soġġett għar-regoli ta' proċedura tiegħu, jingħataw għajnuna minn konsulenti jew esperti. Is-servizzi segretarjali tal-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandhom jiġu pprovduti mill-Aġenzija.

4. Id-deċiżjonijiet tal-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandhom jiġu adottati abbażi ta' maġġoranza ta' żewġ terzi tal-membri preżenti.

5. Kull membru għandu jkollu vot wieħed. Ir-regoli ta' proċedura jistipulaw f'aktar dettall l-arranġamenti li jirregolaw il-votazzjoni, partikolarment il-kundizzjonijiet li skondhom membru jista' jaġixxi f'isem membru ieħor, kif ukoll, fejn xieraq, ir-regoli rigward il-kworum.

Artikolu 10

Il-kompiti tal-Bord ta' l-Amministrazzjoni

1. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni, wara li jkun ikkonsulta mal-Bord tar-Regolaturi, għandu jaħtar id-Direttur skond l-Artikolu 13(2).

2. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jaħtar il-membri tal-Bord tar-Regolaturi skond l-Artikolu 11(1).

3. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jaħtar il-membri tal-Bord ta' l-Appell skond l-Artikolu 15(1).

4. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jadotta, qabel it-30 ta' Settembru ta' kull sena, u wara li jkun ikkonsulta mal-Kummissjoni u kiseb l-approvazzjoni tal-Bord tar-Regolaturi, bi qbil ma' l-Artikolu 12(3), il-programm ta' ħidma ta' l-Aġenzija għas-sena ta' wara, u għandu jgħaddih lill-Parlament Ewopew, lill-Kunsill u lill-Kummissjoni. Il-programm ta' ħidma għandu jiġi adottat bla ħsara għall-proċedura baġitarja annwali.

5. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jeżerċita s-setgħat baġitarji tiegħu skond l-Artikoli 18 sa 21.

6. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jiddeċiedi, wara li jkun kiseb il-qbil tal-Kummissjoni, jekk għandux jaċċetta legati, donazzjonijiet jew għotjiet minn sorsi Komunitarji oħra.

7. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jeżerċita awtorità dixxiplinarja fuq id-Direttur.

8. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jfassal, fejn meħtieġ, il-politika tal-persunal ta' l-Aġenzija skond l-Artikolu 25(2).

9. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jadotta d-dispożizzjonijiet speċjali meħtieġa dwar id-dritt ta' aċċess għad-dokumenti ta' l-Aġenzija, skond l-Artikolu 27.

10. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jadotta r-rapport annwali dwar l-attivitajiet ta' l-Aġenzija, imsemmija fl-Artikolu 14(8), u għandu jibagħtu l-aktar tard sal-15 ta' Ġunju lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Qorti ta' l-Awdituri. Dan ir-rapport għandu jkun fih sezzjoni indipendenti, approvata mill-Bord tar-Regolaturi, dwar l-attivitajiet regolatorji ta' l-Aġenzija matul is-sena kkonċernata.

11. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jadotta r-regoli ta' proċedura tiegħu.

Artikolu 11

Il-Bord tar-Regolaturi

1. Il-Bord tar-Regolaturi għandu jkun magħmul minn rappreżentant wieħed, għal kull Stat Membru mill-awtoritajiet regolatorji, kif imsemmi fl-Artikolu 22a tad-Direttiva 2003/54/KE u fl-Artikolu 24(a) tad-Direttiva 2003/55/KE, kif ukoll rappreżentant tal-Kummissjoni li ma jkollux id-dritt tal-vot. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jaħtru membru supplenti għal kull Stat Membru.

2. Il-Bord tar-Regolaturi għandu jeleġġi President u Viċi-President mill-membri tiegħu. Il-Viċi-President għandu jieħu post il-President jekk dan ma jkunx/ma tkunx f'qagħda li jwettaq/twettaq il-kompiti tiegħu/tagħha. Il-mandat tal-President u tal-Viċi-President għandu jkun ta' sentejn u nofs, u jista' jiġġedded. Madankollu, fi kwalunkwe każ, il-mandat tal-President u dak tal-Viċi-President għandhom jiskadu malli ma jibqgħux membri tal-Bord tar-Regolaturi.

3. Il-Bord tar-Regolaturi għandu jaġixxi fuq maġġoranza ta' żewġ terzi tal-membri tiegħu. Kull membru jew supplenti għandu jkollu vot wieħed.

4. Il-Bord tar-Regolaturi għandu jadotta r-regoli ta' proċeduri tiegħu.

5. Fit-twettiq tal-kompiti mogħtija lilu b'dan ir-Regolament, il-Bord tar-Regolaturi għandu jaġixxi b'mod indipendenti, u ma għandu jfittex jew jaċċetta struzzjonijiet la mill-gvern ta' kwalunkwe Stat Membru u lanqas minn kwalunkwe interess pubbliku jew privat.

6. Is-servizzi segretarjali tal-Bord tar-Regolaturi għandhom jiġu pprovduti mill-Aġenzija.

Artikolu 12

Il-kompiti tal-Bord tar-Regolaturi

1. 1. Il-Bord tar-Regolaturi għandu jipprovdi opinjoni lid-Direttur qabel l-adozzjoni ta' l-opinjonijiet, ir-rakkomandazzjonijiet u d-deċiżjonijiet imsemmija fl-Artikoli 5, 6, 7, u 8. Barra minn hekk, il-Bord tar-Regolaturi, fl-ambitu tal-kompetenza tiegħu, għandu jservi ta' gwida lid-Direttur fit-twettiq tal-kompiti tiegħu.

2. Il-Bord tar-Regolaturi għandu jagħti opinjoni dwar il-kandidat li se jinħatar bħala Direttur skond l-Artikolu 10(1) u l-Artikolu 13(2). Il-Bord għandu jibbaża d-deċiżjoni tiegħu fuq maġġoranza ta' tliet kwarti tal-membri tiegħu.

3. B'konformità ma' l-Artikolu 10(4) u l-Artikolu 14(6) u ma' l-abbozz tal-baġit stabbilit skond l-Artikolu 20(1), il-Bord tar-Regolaturi għandu japprova l-programm ta' ħidma għall-Aġenzija għas-sena li ġejja u qabel l-1 ta' Settembru, jippreżentah għall-adozzjoni mill-Bord ta' l-Amministrazzjoni.

4. Il-Bord tar-Regolaturi għandu japprova s-sezzjoni indipendenti tar-rapport annwali rigward l-attivitajiet regolatorji, kif ipprovdut fl-Artikolu 10(10) u fl-Artikolu 14(8).

Artikolu 13

Id-Direttur

1. L-Aġenzija għandha titmexxa mid-Direttur tagħha, li għandu jaġixxi b'mod indipendenti fil-qadi tad-dmirijiet tiegħu. Bla ħsara għall-kompetenzi rispettivi tal-Kummissjoni, tal-Bord ta' l-Amministrazzjoni u tal-Bord tar-Regolaturi, id-Direttur ma għandu la jfittex u lanqas jieħu struzzjonjiet, la minn kwalunkwe gvern u lanqas minn kwalunkwe entità oħra.

2. Id-Direttur għandu jinħatar mill-Bord ta' l-Amministrazzjoni, abbażi tal-mertu kif ukoll tal-ħiliet u l-esperjenza tiegħu, minn lista ta' talanqas żewġ kandidati proposti mill-Kummissjoni, u wara li tkun saret sejħa għal espressjoni ta' interess. Qabel ma jinħatar, il-kandidat magħżul mill-Bord ta' l-Amministrazzjoni jista' jiġi mistieden jagħmel dikjarazzjoni quddiem il-kumitat kompetenti tal-Parlament Ewropew u jwieġeb mistoqsijiet li jagħmlulu l-membri tiegħu.

3. Il-mandat tad-Direttur għandu jkun ta' ħames snin. Matul id-disa' xhur qabel it-tmiem ta' dan il-perjodu, il-Kummissjoni għandha tagħmel evalwazzjoni. Fl-evalwazzjoni l-Kummissjoni għandha tevalwa b'mod partikolari:

   (a) il-prestazzjoni tad-Direttur;

   (b) id-dmirijiet u l-ħtiġijiet ta' l-Aġenzija fis-snin li jkunu ġejjin.

4. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni, filwaqt li jaġixxi fuq proposta tal-Kummissjoni, u filwaqt li jqis ir-rapport ta' evalwazzjoni u f'dawk il-każijiet biss fejn ikun iġġustifikat mid-dmirijiet u r-rekwiżiti ta' l-Aġenzija jista' jestendi l-mandat tad-Direttur darba għal mhux iktar minn tliet snin.

5. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jinforma lill-Parlament Ewropew dwar l-intenzjoni tiegħu li jestendi l-mandat tad-Direttur. Fi żmien xahar qabel l-estensjoni tal-mandat tiegħu/tagħha, id-Direttur jista' jiġi mistieden jagħmel dikjarazzjoni quddiem il-kumitat kompetenti tal-Parlament u jwieġeb għal mistoqsijiet li jagħmlulu l-membri tiegħu.

6. Jekk il-mandat tiegħu/tagħha ma jiġix estiż, id-Direttur għandu/għandha jibqa'/tibqa' fil-kariga sal-ħatra tas-suċċessur tiegħu/tagħha.

7. Id-Direttur jista' jitneħħa mill-karigu tiegħu biss permezz ta' deċiżjoni tal-Bord ta' l-Amministrazzjoni, wara li dan ikun ikkonsulta mal-Bord tar-Regolaturi. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jasal għad-deċiżjoni tiegħu fuq maġġoranza ta' tliet kwarti tal-membri tiegħu.

8. Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jistgħu jitolbu d-Direttur iressaq rapport dwar il-qadi ta' dmirijietu.

Artikolu 14

Il-kompiti tad-Direttur

1. Id-Direttur għandu jirrappreżenta lill-Aġenzija, u għandu jkun responsabbli mit-tmexxija tagħha.

2. Id-Direttur għandu jħejji l-ħidma tal-Bord ta' l-Amministrazzjoni. Huwa/Hija għandu(ha) jagħti/tagħti sehmu(ha) fil-ħidma tal-Bord ta' l-Amministrazzjoni, mingħajr ma jkollu(ha) dritt għall-vot.

3. Id-Direttur jadotta l-opinjonijiet, ir-rakkomandazzjonijiet u d-deċiżjonijiet imsemmija fl-Artikoli 5, 6, 7, u 8, soġġett għall-approvazzjoni tal-Bord tar-Regolaturi.

4. Id-Direttur għandu jkun responsabbli mill-implimentazzjoni tal-programm ta' ħidma annwali ta' l-Aġenzija, taħt il-gwida tal-Bord tar-Regolaturi u taħt il-kontroll amministrattiv tal-Bord ta' l-Amministrazzjoni.

5. Id-Direttur għandu jieħu l-passi kollha meħtieġa, speċifikament l-adozzjoni ta' istruzzjonijiet amministrattivi interni u l-pubblikazzjoni ta' notifiki, sabiex jiġi żgurat il-funzjonament tajjeb ta' l-Aġenzija skond dan ir-Regolament.

6. Kull sena d-Direttur għandu jħejji l-abbozz tal-programm ta' ħidma ta' l-Aġenzija għas-sena ta' wara, u qabel it-30 ta' Ġunju ta' dik is-sena għandu jgħaddih lill-Bord tar-Regolaturi u lill-Kummissjoni.

7. Id-Direttur għandu jagħmel stima tad-dħul u l-infiq ta' l-Aġenzija skond l-Artikolu 20, u għandu jimplimenta l-baġit ta' l-Aġenzija skond l-Artikolu 21.

8. Kull sena d-Direttur għandu jħejji l-abbozz tar-rapport annwali li għandu jkun fih sezzjoni dwar l-attivitajiet regolatorji ta' l-Aġenzija, kif ukoll sezzjoni dwar kwistjonijiet finanzjarji u amminstrattivi.

9. Rigward il-persunal ta' l-Aġenzija, id-Direttur għandu jeżerċita s-setgħat li hemm dispożizzjoni għalihom fl-Artikolu 25(3).

Artikolu 15

Il-Bord ta' l-Appell

1. Il-Bord ta' l-Appell għandu jkun magħmul minn sitt membri u sitt sostituti, magħżula minn fost persunal fi gradi għolja, attwali jew tal-passat, ta' l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, l-awtoritajiet tal-kompetizzjoni jew l-istituzzjonijiet nazzjonali jew Komunitarji oħra, b'esperjenza relevanti fis-settur ta' l-enerġija. Il-Bord ta' l-Appell jaħtar il-President tiegħu. Id-deċiżjonijiet tal-Bord ta' l-Appell għandhom jiġu adottati abbażi ta' maġġoranza kkwalifikata ta' għall-inqas erbgħa mis-sitt membri tiegħu. Il-Bord ta' l-Appell għandu jissejjaħ meta meħtieġ.

2. Wara sejħa għal espressjoni ta' interess, il-membri tal-Bord ta' l-Appell għandhom jinħatru mill-Bord ta' l-Amministrazzjoni, fuq proposta tal-Kummissjoni, wara li dan ikun ikkonsulta mal-Bord tar-Regolaturi.

3. Il-mandat tal-membri tal-Bord ta' l-Appell għandu jkun ta’ ħames snin, u jista' jiġġedded. Il-membri tal-Bord ta' l-Appell għandhom jaġixxu b'mod indipendenti fit-teħid tad-deċiżjonijiet tagħhom, u ma għandhomx ikunu marbutin bi struzzjonijiet.Ma għandhomx iwettqu kompiti oħra fl-Aġenzija, fil-Bord ta' l-Amministrazzjoni tagħha jew fil-Bord tar-Regolaturi tagħha. Il-membri tal-Bord ta' l-Appell ma jistgħux jitneħħew mill-karigu tagħhom waqt il-mandat, sakemm membru ma jinstabx ħati ta' kondotta ħażina serja u l-Bord ta' l-Amministrazzjoni, wara li jkun ikkonsulta mal-Bord tar-Regolaturi, jieħu deċiżjoni f'dan ir-rigward.

4. Il-membri tal-Bord ta' l-Appell ma jistgħu jieħdu sehem fl-ebda proċedura ta' appell jekk ikollhom xi interess personali jew jekk qabel kienu involuti bħala rappreżentanti ta' waħda mill-partijiet għall-proċeduri, jew jekk kienu pparteċipaw fid-deċiżjoni taħt appell.

5. Jekk, għal xi waħda mir-raġunijiet imsemmija fil-paragrafu 4 jew għal xi raġuni oħra, membru tal-Bord ta' l-Appell jidhirlu li membru sieħeb m'għandux jieħu sehem f'xi proċedura ta' l-appell, hu għandi jgħarraf lill-Bord ta' l-Appell b'dan. Kwalunkwe parti għall-proċeduri ta' l-appell tista' toġġezzjona għal Membru tal-Bord ta' l-Appell għal kwalunkwe waħda mir-raġunijiet imsemmija fil-paragrafu 4, jew jekk ikun issuspettat b'parzjalità. Oġġezzjoni m'għandhiex tkun ibbażata fuq in-nazzjonalità tal-membri u lanqas ma għandha tkun ammissibbli jekk, waqt li tkun konxja mir-raġuni għal oġġezzjoni, il-parti għall-proċedura ta' l-appell tkun għamlet pass proċedurali.

6. Il-Bord ta' l-Appell għandu jiddeċiedi dwar l-azzjoni li għandha tittieħed fil-każijiet speċifikati fil-paragrafi 4 u 5 mingħajr il-parteċipazzjoni tal-membru kkonċernat. Għall-iskopijiet tat-teħid ta' din id-deċiżjoni, il-membru kkonċernat għandu jiġi sostitwit fuq il-Bord ta' l-Appell mis-supplenti tiegħu/tagħha, sakemm is-supplenti jsib lilu nnifsu f'qagħda simili. F'dan l-aħħar każ, il-President għandu jaħtar sostitut minn fost is-supplenti l-oħra disponibbli.

Artikolu 16

Appelli

1. Kull persuna fiżika jew ġuridika tista' tappella kontra deċiżjoni kif imsemmija fl-Artikoli 7 u 8 u indirizzata lil dik il-persuna, jew kontra deċiżjoni li, għalkemm fil-forma ta' deċiżjoni indirizzata lil persuna oħra, tikkonċerna direttament lil dik il-persuna.

2. L-appell, flimkien ma' l-istqarrija tar-raġunijiet għalih, għandhom jitressqu bil-miktub lill-Aġenzija fi żmien xahrejn min-notifika tad-deċiżjoni lill-persuna kkonċernata, jew, fin-nuqqas tagħha, fi żmien xahrejn minn meta l-Aġenzija tkun ippubblikat id-deċiżjoni tagħha. Il-Bord ta' l-Appell ghandu jiddeċiedi dwar l-appell fi żmien xahrejn wara li jkun tressaq l-appell.

3. Appell magħmul skond il-paragrafu 1 ma għandux ikollu effett ta' sospensjoni. Il-Bord ta' l-Appell jista', madankollu, jekk iqis illi ċ-ċirkostanzi hekk jirrikjedu, jissospendi l-applikazzjoni tad-deċiżjoni kkontestata.

4. Jekk l-appell ikun ammissibbli, il-Bord ta' l-Appell għandu jeżamina jekk l-appell huwiex iffundat sewwa. Kull meta jkun meħtieġ, għandu jistieden lill-partijiet għall-proċeduri ta' l-appell biex iressqu osservazzjonijiet dwar notifiki maħruġa minnu stess, jew dwar komunikazzjonijiet mill-partijiet l-oħra għall-proċeduri ta' l-appell, fil-limiti ta' żmien speċifikati. Il-partijiet għall-proċeduri ta' l-appell għandhom ikunu intitolati li jagħmlu preżentazzjoni orali.

5. Fil-kuntest ta' dan l-Artikolu, il-Bord ta' l-Appell jista' jeżerċita kull setgħa li taqa' fil-kompetenza ta' l-Aġenzija, jew jista' jgħaddi l-każ lill-entità kompetenti ta' l-Aġenzija. L-Aġenzija għandha tkun marbuta bid-deċiżjoni tal-Bord ta' l-Appell.

6. Il-Bord ta' l-Appell għandu jadotta r-regoli ta' proċedura tiegħu.

Artikolu 17

Azzjonijiet quddiem il-Qorti tal-Prim' Istanza u l-Qorti tal-Ġustizzja

1. Azzjoni tista' titressaq quddiem il-Qorti tal-Prim' Istanza tal-Qorti tal-Ġustizzja, skond l-Artikolu 230 tat-Trattat, biex tikkontesta deċiżjoni li tkun ittieħdet mill-Bord ta' l-Appell jew, fil-każ li ma jkun hemm l-ebda dritt quddiem il-Bord, mill-Aġenzija

2. Jekk l-Aġenzija tonqos milli tieħu deċiżjoni, proċeduri għal dan in-nuqqas ta' azzjoni jistgħu jinġiebu quddiem il- Qorti tal-Prim' Istanza jew il-Qorti tal-Ġustizzja skond l-Artikolu 232 tat-Trattat.

3. L-Aġenzija għandha tkun obbligata li tieħu l-miżuri meħtieġa sabiex tikkonforma mas-sentenza tal-Qorti tal-Prim' Istanza jew tal-Qorti tal-Ġustizzja.

Artikolu 18

Il-baġit ta' l-Aġenzija

1. Id-dħul ta' l-Aġenzija għandu jikkonsisti speċifikament minn:

   (a) sussidju mill-Komunità, imdaħħal fil-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej (Sezzjoni tal-Kummissjoni);

   (b) it-tariffi mogħtija lill-Aġenzija skond l-Artikolu 19;

   (c) kwalunkwe kontribut volontarju mill-Istati Membri jew mill-awtoritajiet regolatorji tagħhom;

   (d) kwalunkwe legat, donazzjoni jew għotja, kif jissemma fl-Artikolu 10(6).

2. In-nefqa ta' l-Aġenzija għandha tkopri l-ispejjeż tal-persunal, amministrattivi, infrastrutturali u ta' operat.

3. Għandu jkun hemm bilanċ bejn id-dħul u l-infiq.

4. Għandhom isiru previżjonijiet tad-dħul u l-infiq kollu ta' l-Aġenzija għal kull sena finanzjarja, li tikkoinċidi mas-sena kalendarja, u dawn għandhom jiddaħħlu fil-baġit ta' l-Aġenzija.

Artikolu 19

Tariffi

1. Tariffi huma dovuti lill-Aġenzija għal talbiet għal deċiżjoni ta' eżenzjoni skond l-Artikolu 8(1).

2. It-tariffi imsemmija hawn jiġu stabbiliti mill-Kummissjoni.

Artikolu 20

Stabbiliment tal-baġit

1. Sa mhux aktar tard mill-15 ta' Frar ta' kull sena, id-Direttur għandu jħejji abbozz preliminari tal-baġit li jkopri n-nefqa operattiva u l-programm ta' ħidma mistennija għas-sena finanzjarja ta' wara, u għandu jibgħat dan l-abbozz preliminari lill-Bord ta' l-Amministrazzjoni flimkien ma' lista tal-karigi proviżorji. Kull sena, il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jagħmel stima tad-dħul u l-infiq ta' l-Aġenzija għas-sena finanzjarja ta' wara, abbażi ta' l-abbozz imħejji mid-Direttur. Din l-istima, li għandha tinkludi abbozz ta' pjan ta' stabbiliment, għandha tintbagħat mill-Bord ta' l-Amministrazzjoni lill-Kummissjoni sa mhux aktar tard mill-31 ta' Marzu. Qabel ma tiġi adottata l-istima, l-abbozz imħejji mid-Direttur għandu jintbagħat lill-Bord tar-Regolaturi, li jista' joħroġ opinjoni dwar l-abbozz.

2. L-istima għandha tintbagħat mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (minn hawn 'il quddiem imsejħa l-"awtorità baġitarja") flimkien ma' l-abbozz preliminari tal-baġit generali tal-Komunitajiet Ewropej.

3. Abbażi ta' l-istimi, il-Kummissjoni għandha ddaħħal fl-abbozz preliminari tal-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej it-tbassiriet li tqis meħtieġa rigward il-pjan ta' stabbiliment u l-ammont ta' l-għotja li għandha titħallas mill-baġit ġenerali skond l-Artikolu 272 tat-Trattat.

4. L-awtorità tal-baġit għandha taddotta l-pjan ta' stabbiliment għall-Aġenzija.

5. Il-baġit ta' l-Aġenzija għandu jitfassal mill-Bord ta' l-Amministrazzjoni. Għandu jitqies finali wara l-adozzjoni finali tal-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej. Fejn meħtieġ, għandu jkun aġġustat kif xieraq.

6. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jinnotifika mingħajr dewmien lill-awtorità baġitarja bl-intenzjoni tiegħu li jimplimenta xi proġett li jista' jkollu implikazzjonijiet finanzjarji sinifikanti għall-iffinanzjar tal-baġit tiegħu, b'mod partikolari kwalunkwe proġett marbut mal-proprjetà, bħall-kiri jew ix-xiri ta' bini. Għandu jinforma b'dan lill-Kummissjoni. Jekk jagħti l-każ li kwalunkwe fergħa ta' l-awtorità tal-baġit ikollha l-intenzjoni li toħroġ opinjoni, fi żmien ġimgħatejn tal-wasla ta' l-informazzjoni dwar il-proġett ta' kostruzzjoni għandha tinnotifika lill-Aġenzija dwar l-intenzjoni tagħha li toħroġ it-tali opinjoni. Jekk tonqos milli twieġeb, l-aġenzija tkun tista' tipproċedi ma' l-operat ippjanat.

Artikolu 21

L-implimentazzjoni u l-kontroll tal-baġit

1. Id-Direttur għandu jaqdi d-dmirijiet tiegħu bħala l-uffiċjal ta' awtorizzazzjoni u għandu jimplimenta l-baġit ta' l-Aġenzija.

2. Sa mhux aktar tard mill-1 ta' Marzu wara kull sena finanzjarja, l-uffiċjal tal-kontijiet ta' l-Aġenzija għandu jibgħat il-kontijiet proviżorji, flimkien mar-rapport dwar it-tmexxija baġitarja u finanzjarja ta' dik is-sena finanzjarja, lill-uffiċjal tal-kontijiet tal-Kummissjoni u lill-Qorti ta' l-Awdituri. L-uffiċjal tal-kontijiet ta' l-Aġenzija għandu jibgħat ukoll ir-rapport dwar it-tmexxija baġitarja u finanzjarja lill-Parlament u lill-Kunsill sa mhux aktar tard mill-31 ta' Marzu tas-sena ta' wara. Wara dan, l-uffiċjal tal-kontijiet tal-Kummissjoni għandu jikkonsolida l-kontijiet proviżorji ta' l-istituzzjonijiet u ta' l-entitajiet deċentralizzati, skond l-Artikolu 128 tar-Regolament (KE, Euratom) Nru 1605/2002[16].

3. Sa mhux aktar tard mill-31 ta' Marzu wara kull sena finanzjarja, l-uffiċjal tal-kontijiet tal-Kummissjoni għandu jikkomunika l-kontijiet proviżorji ta' l-Aġenzija, flimkien mar-rapport dwar it-tmexxija baġitarja u finanzjarja ta' dik is-sena finanzjarja, lill-Qorti ta' l-Awdituri. Ir-rapport dwar it-tmexxija baġitarja u finanzjarja ta' dik is-sena finanzjarja għandu jintbagħat ukoll lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

---

[16] ĠU L 248, 16.9.2002, p. 1.

4. Wara li jkun irċieva l-osservazzjonijiet tal-Qorti ta' l-Awdituri rigward il-kontijiet proviżorji ta' l-Aġenzija skond id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 129 tar-Regolament (KE, Euratom) Nru 1605/2002, id-Direttur għandu jelabora l-kontijiet definittivi ta' l-Aġenzija fuq ir-responsabbiltà tiegħu stess, u għandu jibgħathom lill-Bord ta' l-Amministrazzjoni għal opinjoni.

5. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu joħroġ opinjoni dwar il-kontijiet definittivi ta' l-Aġenzija.

6. Sa mhux aktar tard mill-1 ta' Lulju wara s-sena finanzjarja, id-Direttur għandu jibgħat dawn il-kontijiet definittivi, flimkien ma' l-opinjoni tal-Bord ta' l-Amministrazzjoni, lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-Qorti tal-Ġustizzja.

7. Il-kontijiet finali għandhom ikunu ppubblikati.

8. Id-Direttur għandu jibgħat tweġiba lill-Qorti ta' l-Awdituri għall-osservazzjonijiet tagħha sa mhux aktar tard mill-15 ta' Ottubru. Għandu jibgħat ukoll kopja ta' din it-tweġiba lill-Bord ta' l-Amministrazzjoni u lill-Kummissjoni.

9. Fuq talba tal-Parlament Ewropew, id-Direttur għandu jibagħtlu kull tagħrif meħtieġ għall-applikazzjoni bla xkiel tal-proċedura ta' approvazzjoni għas-sena finanzjarja kkonċernata, kif stabbilit fl-Artikolu 146(3) tar-Regolament (KE, Euratom) Nru 1605/2002.

10. Il-Parlament Ewropew, fuq rakkomandazzjoni tal-Kunsill li jkun qed jaġixxi b'maġġoranza kwalifikata, għandu, qabel il-15 ta' Mejju tas-sena N + 2, jagħti l-approvazzjoni lid-Direttur Ġenerali fir-rigward ta' l-implimentazzjoni tal-baġit għas-sena finanzjarja N.

Artikolu 22

Regoli Finanzjarji

Ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-Aġenzija għandhom jitfasslu mill-Bord ta' l-Amministrazzjoni wara konsultazzjoni mal-Kummissjoni. Dawn ir-regoli jistgħu jiddevjaw mir-Regolament tal-Kummissjoni (KE, Euratom) Nru 2343/2002 jekk il-ħtiġijiet speċifiċi ta' operat għall-funzjonament ta' l-Aġenzija hekk jirrikjedu u biss bil-qbil minn qabel tal-Kummissjoni.

Artikolu 23

Miżuri kontra l-frodi

1. Għall-ġlieda kontra l-frodi, il-korruzzjoni u attivitajiet illegali oħra, id-dispożizzjonijiet tar-Regolament (KE) Nru 1073/1999[17] għandhom japplikaw għall-Aġenzija mingħajr restrizzjoni.

[17] ĠU L 136, 31.5.1999, p. 1.

2. L-Aġenzija għandha tissieħeb fil-Ftehim Interistituzzjonali tal-25 ta' Mejju 1999 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill ta' l-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej dwar investigazzjonijiet interni mmexxija mill-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF)[18] u għandha minnufih tadotta d-dispożizzjonijiet xierqa għall-persunal kollu ta' l-Aġenzija.

3. Id-deċiżjonijiet dwar il-finanzjament, il-ftehimiet u l-istrumenti ta' implimentazzjoni li jirriżultaw minnhom, għandhom jistipulaw speċifikament li l-Qorti ta' l-Awdituri u l-OLAF jistgħu, jekk ikun meħtieġ, iwettqu kontrolli fuq il-post tal-benefiċjarji ta' flus maħruġa mill-Aġenzija, kif ukoll fuq il-persunal responsabbli għall-allokazzjoni ta' dawn il-flus.

Artikolu 24

Privileġġi u immunitajiet

Il-Protokoll dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet tal-Komunitajiet Ewropej għandu japplika għall-Aġenzija.

Artikolu 25

Il-persunal

1. Ir-Regolamenti ta' l-Istaff ta' l-Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej, il-Kundizzjonijiet ta' l-impjieg ta' impjegati oħra tal-Komunitajiet Ewropej u r-regoli adottati b'mod konġunt mill-istituzzjonijiet tal-Komunitajiet Ewropej għall-iskopijiet ta' l-applikazzjoni ta' dawk ir-Regolamenti ta' l-istaff u l-kundizzjonjiet ta' l-impjieg għandhom japplikaw għall-istaff ta' l-Aġenzija.

2. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni, bi qbil mal-Kummissjoni, għandu jadotta l-miżuri meħtieġa ta' implimentazzjoni, skond l-arranġamenti pprovduti fl-Artikolu 110 tar-Regolamenti ta' l-Istaff ta' l-uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej.

3. Fir-rigward tal-persunal tagħha, l-Aġenzija għandha teżerċita s-setgħat ikkonferiti bir-Regolamenti ta' l-Istaff ta' l-uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej fuq l-awtorità tal-ħatra u fuq l-awtorità li għandha d-dritt tikkonkludi kuntratti permezz tal-Kundizzjonijiet ta' l-Impjieg ta' impjegati oħra tal-Komunitajiet Ewropej.

4. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni jista' jadotta dispożizzjonijiet oħra sabiex esperti nazzjonali minn Stati Membri jkunu jistgħu jiġu impjegati billi jiġu ssekondati ma' l-Aġenzija.

---

[18] ĠU L 136, 31.5.1999, p. 15.

Artikolu 26

Ir-responsabbiltà legali ta' l-Aġenzija

1. Fil-każ ta' responsabbiltà mhux kuntrattwali, l-Aġenzija, skond il-prinċipji ġenerali komuni għall-liġijiet ta' l-Istati Membri, għandha tagħmel tajjeb għal kwalunkwe ħsara kkaġunata minnha jew mill-persunal tagħha fil-qadi ta' dmirijiethom. Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej għandu jkollha l-ġuriżdizzjoni f'kull tilwim marbut mal-kumpens għal tali ħsara.

2. Ir-responsabbiltà finanzjarja personali u r-responsabbiltà dixxiplinarja tal-persunal ta' l-Aġenzija lejn l-Aġenzija għandhom ikunu rregolati mid-dispożizzjonijiet rilevanti li japplikaw għall-persunal ta' l-Aġenzija.

Artikolu 27

Aċċess għad-dokumenti

1. Ir-Regolament (KE) Nru 1049/2001[19] għandu japplika għad-dokumenti miżmuma mill-Aġenzija.

2. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jadotta miżuri prattiċi għall-applikazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 1049/2001 fi żmien sitt xhur mid-data tad-dħul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament.

3. Id-deċiżjonijiet meħuda mill-Aġenzija skond l-Artikolu 8 tar-Regolament (KE) Nru 1049/2001 jistgħu jkunu s-suġġett ta' lment lill-Ombudsman jew ta' kawża quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, skond il-kundizzjonijiet stipulati fl-Artikoli 195 u 230 tat-Trattat rispettivament.

Artikolu 28

Il-parteċipazzjoni ta' pajjiżi terzi

L-Aġenzija għandha tkun miftuħa għall-parteċipazzjoni ta' pajjiżi li mhumiex membri ta' l-Unjoni Ewropea u li jkunu ffirmaw ftehimiet mal-Komunità għal dan il-għan. Skond id-dispożizzjonijiet rilevanti ta' dawn il-ftehimiet, għandhom jiġu stabbiliti arranġamenti li jispeċifikaw, b'mod partikolari, in-natura, l-ambitu u l-aspetti proċedurali ta' l-involviment ta' dawn il-pajjiżi fil-ħidma ta' l-Aġenzija, inklużi dispożizzjonijiet relatati mal-kontributi finanzjarji u mal-persunal.

---

[19] ĠU L 145, 31.5.2001, p. 43.

Artikolu 29

Arranġamenti għal-lingwi

1. Id-dispożizzjonijiet tar-Regolament Nru 1 tal-15 ta' April 1958 għandhom japplikaw għall-Aġenzija.

2. Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jiddeċiedi dwar l-arranġamenti interni għall-lingwi għall-Aġenzija.

3. Is-servizzi ta' traduzzjoni meħtieġa għall-funzjonament ta' l-Aġenzija għandhom jiġu pprovduti miċ-Ċentru ta' Traduzzjoni għall-Korpi ta' l-Unjoni Ewropea.

Artikolu 30

Evalwazzjoni

1. Il-Kummissjoni għandha twettaq evalwazzjoni ta' l-attivitajiet ta' l-Aġenzija. Din l-evalwazzjoni għandha tkopri r-riżultati miksuba mill-Aġenzija u l-metodi ta' ħidma tagħha, b'rabta ma' l-għan, il-mandat u l-kompiti tagħha, kif iddefiniti f'dan ir-Regolament u fil-programmi annwali ta' ħidma tagħha.

2. L-ewwel rapport ta' evalwazzjoni għandu jitressaq mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill sa mhux aktar tard minn erba' snin wara li l-ewwel Direttur ikun ħa l-karigi tiegħu. Wara dan, il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport ta' evalwazzjoni talanqas kull ħames snin.

Artikolu 31

Dħul fis-seħħ u dispożizzjonijiet tranżitorji

1. Dan ir-Regolament għandu jidħol fis-seħħ fl-għoxrin jum ta' wara l-pubblikazzjoni tiegħu fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*.

2. L-Artikoli 5, 6, 7, u 8 għandhom japplikaw minn… [*18-il xahar wara d-dħul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament*].

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell, [...]

Għall-Parlament Ewropew *Il-President*	*Għall-Kunsill* *Il-President*

Anness 1

DIKJARAZZJONI FINANZJARJA LEĠIŻLATTIVA

Qasam/Oqsma ta' Politika: IT-TRASPORT U L-ENERĠIJA **Attività/ajiet: Is-suq intern ta' l-enerġija**

TITLU TA' L-AZZJONI: AĠENZIJA GĦALL-KOOPERAZZJONI TAR-REGOLATURI TA' L-ENERĠIJA

1. LINJA/I TAL-BAĠIT + TITLU/I

Taħt il-Kapitolu 06 ...

Il-ħolqien ta' l-istruttura xierqa għall-Aġenzija għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi ta' l-Enerġija (aġenzija regolatorja), jiġifieri:

– il-ħolqien ta' punt 06 bit-titolu "Aġenzija għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi ta' l-Enerġija"

– il-ħolqien ta' punt 06 XX XX bit-titolu "Aġenzija għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi ta' l-Enerġija" – Għotja Titoli 1 u 2

– il-ħolqien ta' punt 06 XX XX bit-titolu "Aġenzija għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi ta' l-Enerġija" – Għotja Titlu 3

L-għażla ta' l-artikolu u tal-punti, taħt il-Kapitolu 06 03, għandu jiġi ddeterminat fil-proċedura baġitarja għall-2009.

2. ĊIFRI GLOBALI

2.1. Allokazzjoni għall-azzjoni:

Allokazzjoni annwali hija inkluża fl-approprjazzjonijiet imdaħħlin taħt l-Artikolu XXX għas-sena 2009 u għas-snin sussegwenti.

2.2. Perjodu ta' l-applikazzjoni:

L-azzjoni se tkun ta' tul ta' zmien mhux limitat (għotja annwali).

2.3. Stima multijannwali globali tan-nefqa:

a) Skeda ta' approprjazzjonijiet għall-impenji / approprjazzjonijiet għall-ħlasijiet (intervent finanzjarju).

f'miljuni ta' EUR

Sena	2009	2010	2011	2012	Snin finanzjarji sussegwenti
Approprjazzjonijiet għall-impenji	1,970	3,940	6,084	6,314	6,434
Approprjazzjonijiet għall-ħlasijiet	1,970	3,940	6,084	6,314	6,434

2.4. Kompatibbiltà ma' l-ipprogrammar finanzjarju u mal-perspettiva finanzjarja

x Il-proposta hija kompatibbli ma' l-ipprogrammar finanzjarju eżistenti (2007/2013).

2.5. L-impatt finanzjarju fuq id-dħul

x L-ebda implikazzjoni finanzjarja.

3. KARATTERISTIĊI TAL-BAĠIT

Tip ta' nefqa		Ġdida	Parteċipazzjonita' l-EFTA	Parteċipazzjoni ta' pajjiżi applikanti	Intestatura fil-Perspettiva Finanzjarja
Infiq Mhux ObbligatorjuNCE)	App. Differenzjati/ Mhux Differenzjati (DA/NDA)	IVA	IVA	IVA	Nru 1.a

4. BAŻI ĠURIDIKA

It-Trattat tal-KE: Artikolu 95

5. DESKRIZZJONI U RAĠUNIJIET

5.1. Il-ħtieġa ta' intervent Komunitarju

5.1.1. L-għanijiet imfittxija

Il-KE diġà adottat sensiela ta' miżuri[20] sabiex toħloq Suq Intern ta' l-Enerġija, maħsub sabiex iwassal għażla reali għall-konsumaturi kollha ta' l-UE, ikunux ċittadini jew impriżi, kif ukoll opportunitajiet ta' negozju ġodda u aktar kummerċ transkonfinali. Il-Komunikazzjoni dwar is-Suq Intern ta' l-Enerġija[21] u r-Rapport finali dwar l-Inkjesta Settorjali tal-Kompetizzjoni[22] juru li r-regoli u l-miżuri attwali għadhom ma kisbux dawn l-għanijiet. Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni ta' l-10 ta' Jannar 2007 intitolata "Politika dwar l-Enerġija għall-Ewropa"[23] stabbiliet l-għan li tinħoloq Xibka Ewropea tal-Gass u ta' l-Elettriku u suq Ewropew ta' l-enerġija li jkun tabilħaqq kompetittiv. Element ewlieni li ġie identifikat biex jikkontribwixxi għall-ksib ta' dan il-għan huwa t-titjib tar-regolamentazzjoni tas-suq fil-livell nazzjonali u dak Ewropew, u b'mod partikolari l-istabbiliment ta' kooperazzjoni effettiva fost l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, fil-forma ta' "entità ġdida waħdanija fil-livell Komunitarju".

Fl-2003, il-Kummissjoni waqqfet grupp konsultattiv indipendenti għall-elettriku u l-gass, il-"Grupp ta' Regolaturi Ewropej għall-Elettriku u l-Gass" (ERGEG), bil-għan li jiffaċilita l-konsultazzjoni, il-koordinazzjoni u l-kooperazzjoni fost l-aġenziji regolatorji ta' l-Istati Membri, kif ukoll bejn dawn l-aġenziji u l-Kummissjoni. L-attivitajiet ta' l-ERGEG f'dawn l-aħħar snin taw kontribut pożittiv ħafna lejn l-ikkompletar tas-suq intern tal-gass u ta' l-elettriku. Madankollu, il-biċċa l-kbira tal-partijiet interessati, inklużi r-regolaturi nfushom, iqisu li l-iżvilupp tas-suq intern jitlob mekkaniżmu formali biex ir-regolaturi nazzjonali jkunu jistgħu jikkooperaw u jieħdu deċiżjonijiet dwar kwisjonijiet transkonfinali importanti.

Minħabba n-natura tal-kompiti li għandhom jiġu ttrasferiti lil dan il-mekkaniżmu, dan jista' jieħu biss is-sura ta' aġenzija regolatorja. Din l-analiżi tirrifletti l-prinċipji ddefiniti mill-Kummissjoni fl-Abbozz ta' ftehim interistituzzjonali dwar il-qafas operattiv ta' l-aġenziji regolatorji Ewropej[24], b'mod partikolari fejn tidħol il-possibbiltà li jiġu adottati deċiżjonijiet individwali li jorbtu legalment partijiet terzi.

5.1.2. Il-miżuri meħuda b'rabta ma' l-evalwazzjoni ex ante

Il-Kummissjoni vvalutat l-impatt tat-twaqqif ta' aġenzija skond għadd ta' kriterji. L-ewwelnett, ġew ivvalutati l-problema li għandha tiġi solvuta u l-ħtieġa li għandha tintlaħaq.

---

[20] Fosthom id-Direttivi dwar il-ftuħ tat-tieni suq, ir-Regolamenti mmirati lejn l-armonizzazzjoni ta' l-istandards tekniċi meħtieġa sabiex ikun jista' jaħdem fil-prattika l-kummerċ transkonfinali, u d-Direttivi dwar is-sigurtà tal-provvista.

[21] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-prospetti għas-suq intern tal-gass u ta' l-elettriku, KUMM(2006) 841.

[22] Il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni "Sector Enquiry under Art. 17 of Regulation (KE) No 1/2003 on the gas and electricity markets (rapport finali)", KUMM(2006) 851.

[23] ĠU C […], […], p. […].

[24] KUMM(2005) 59.

Ir-regolaturi nazzjonali ta' l-enerġija għandhom kompetenzi biex jirregolaw is-swieq *nazzjonali* tagħhom. Madankollu, l-integrazzjoni ta' kull suq nazzjonali biex jinbena s-suq intern ta' l-UE issa teħtieġ għal ċerti tipi ta' deċiżjonijiet sanzjoni fuq il-livell ta' l-UE, u hemm kunsens fost il-partijiet interessati fuq dan. Il-biċċa l-kbira tal-partijiet interessati, inklużi r-regolatori nfushom, iqisu l-iżvilupp tas-suq intern jitlob mekkaniżmu formali biex ir-regolaturi nazzjonali jkunu jistgħu jikkooperaw u jieħdu deċiżjonijiet dwar kwistjonijiet transkonfinali importanti.

It-tieninett, ġew ivvalutati l-valur miżjud ta' l-azzjoni Komunitarja u l-alternattivi għall-ħolqien ta' aġenzija regolatorja Ewropea. Il-mistoqsija hija jekk dawn il-kompiti ġodda setgħux jiġu segwiti mill-Kummissjoni nnifisha. L-attivitjiet regolatorji jitolbu ħiliet tekniċi ta' l-ogħla livell, speċjalment għarfien tal-fiżika tax-xibka, tal-livelli ta' investiment meħtieġa fis-settur (il-ġenerazzjoni u t-trażmissjoni), ta' l-elaborazzjoni ta' tariffi ta' aċċess u tal-mekkaniżmu għas-soluzzjoni tat-tilwim. Dawn il-kompiti jirrikjedu għarfien tekniku espert speċifiku ħafna, li l-Kummissjoni ma għandhiex. Biex jinkiseb l-għarfien espert meħtieġ, wisq probabbli jkollu jinħoloq direttorat ġdid fi ħdan il-Kummissjoni. Barra minn hekk, din l-għażla kienet tittrasforma r-rwol istituzzjonali tal-Kummissjoni lejn entità aktar teknika mingħajr ma tiġġenera benefiċċju minn tali attivitajiet. Sistemi oħra, bħall-mudell tas-Sistema ta' Banek Ċentrali Ewropej, jistgħu ikunu fattibbli. Din l-għażla tidher attraenti, iżda jonqosha bażi legali għall-enerġija, bħal Artikolu fit-Trattat. Ġie kkunsidrat il-ħolqien ta' netwerk tar-regolaturi nazzjonali ta' l-enerġija aktar b'saħħtu, bħan-Netwerk ta' l-Awtoritajiet għall-Kompetizzjoni maħluq fl-2004 mill-Kummissjoni abbażi tar-regolament tal-Kunsill ġdid kontra l-monopolji (KE) nru°01/2003. F'dik is-sistema, l-awtoritajiet nazzjonali għall-kompetizzjoni ma jeżerċitawx setgħa kollettiva għat-teħid tad-deċiżjonijiet, iżda minflok japplikaw regoli preċiżi li jiddefinixxu l-awtorità kompetenti, l-iskambju ta' l-informazzjoni u l-proċeduri. Il-Kummissjoni żżomm is-setgħa li tieħu każ f'idejha, per eżempju jekk żewġ regolaturi nazzjonali jkollhom fehmiet konfliġġenti. Madankollu, din is-sistema taħdem b'rabta mas-setgħat awtonomi tal-Kummissjoni fis-settur tal-kompetizzjoni. Il-Kummissjoni ma għandhiex setgħat awtonomi bħalma għandha biex tirregola s-swieq ta' l-enerġija (lil hinn mill-kwistjonijiet ta' kompetizzjoni), u għaldaqstant ma jkollhiex l-istess influwenza fuq in-netwerk.

Wara l-valutazzjoni ta' dawn il-mudelli alternattivi, ġie konkluż li minħabba n-natura tal-kompiti li għandhom jingħataw lil tali mekkaniżmu, l-unika għażla hija ta' aġenzija regolatorja li jkollha s-setgħa li tadotta deċiżjonijiet individwali li jorbtu legalment lil partijiet terzi. Din l-għażla tissejjes ukoll fuq is-suppożizzjoni li s-setgħat disponibbli għar-regolaturi nazzjonali jiġu armonizzati u msaħħa.

5.2. Azzjonijiet previsti u arranġamenti ta' intervent baġitarju

Biex tilħaq għanijietha, l-Aġenzija se twettaq il-miżuri li ġejjin:

– *Il-provvediment ta' qafas għall-kooperazzjoni tar-regolaturi nazzjonali.* Huwa propost li jittejjeb it-trattament tas-sitwazzjonijiet transkonfinali. L-Aġenzija għandha tistabbilixxi regoli u proċeduri għall-kooperazzjoni fost ir-regolaturi nazzjonali, b'mod partikolari fejn jidħol l-iskambju ta' informazzjoni u t-tqassim tal-kompetenzi f'każijiet li jolqtu aktar minn Stat Membru wieħed.

– *Monitoraġġ regolatorju tal-kooperazzjoni fost l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni.* Huwa propost li l-kooperazzjoni fost l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni, partikolarment fejn jidħlu l-iżvilupp ta' kodiċijiet tekniċi u tas-suq, il-koordinazzjoni ta' l-operat tax-xibka u l-ippjanar ta' l-investiment, għandhom jiġu riveduti mill-Aġenzija. Għal dan il-għan, abbozzi ta' miżuri li għandhom jiġu adottati b'mod konġunt mill-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni, jew minn diversi minnhom, għandhom jitressqu lill-Aġenzija. Din għandha tipprovdi opinjoni lill-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni jekk dawn il-miżuri ma jiżgurawx in-nondiskriminazzjoni, il-kompetizzjoni effettiva u l-funzjonament effiċjenti tas-suq. Fil-prattika, dan il-mekkaniżmu għandu jieħu s-sura ta' djalogu kostruttiv fost l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni, bil-Kummissjoni tintervjeni biss bħala l-aħħar soluzzjoni possibbli.

– *Setgħat ta' deċiżjoni f'każijiet individwali.* F'għadd limitat ta' każijiet, huwa propost li l-Aġenzija jingħatawlha setgħat biex tieħu deċiżjonijiet f'każijiet speċifiċi. Dan japplika għat-trattament tat-talbiet ta' eżenzjoni[25] li jirrigwardaw assi ta' l-infrastruttura ta' interess Ewropew.

– *Rwol ta' konsulenza ġenerali.* L-Aġenzija jkollha wkoll rwol ta' konsulenza lill-Kummissjoni rigward kwistjonijiet ta' regolamentazzjoni tas-suq, u, bla ħsara għall-kompiti mogħtija lill-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni; tista' toħroġ linji gwida mhux vinkolanti bil-għan li jinxterdu prassi tajba fost ir-regolaturi nazzjonali.

Għandu jsir previżjonijiet tad-dħul u l-infiq kollu ta' l-Aġenzija għal kull sena finanzjarja, li tikkoinċidi mas-sena kalendarja, u dan it-tbassir għandu jiddaħħal fil-baġit tagħha.

Għandu jkun hemm bilanċ fil-baġit f'termini ta' dħul u nfiq. Bla ħsara għal riżorsi u ħlasijiet oħra li għad iridu jiġu ddefiniti, id-dħul ta' l-Aġenzija jinkludi għotja Komunitarja mdaħħla fil-baġit ġenerali tal-Komunità Ewropea, bil-għan li jiġi żgurat il-bilanċ bejn id-dħul u l-infiq.

B'mod partikolari, in-nefqa ta' l-Aġenzija tkopri r-remunerazzjoni tal-persunal, l-ispejjeż amminstrattivi u infrastrutturali, l-ispejjeż ta' operat u l-ispejjeż marbutin mal-funzjonament tal-Bord tar-Regolaturi u l-Bord ta' l-Appell.

5.3. Metodi ta' implimentazzjoni

L-istatus legali ta' l-Aġenzija għandu jippermettilha taġixxi bħala persuna legali fil-qadi tal-funzjonijiet tagħha.

Il-Bord ta' l-Amministrazzjoni għandu jservi bħala l-unità ta' kontroll finanzjarju u amministrattiv ta' l-Aġenzija, magħmul minn 12-il membru. Sitta jinħatru mill-Kummissjoni, u sitta mill-Kunsill. Il-mandat huwa ta' ħames snin, u jista' jiġġedded darba.

---

[25] Kif iddefiniti fl-Artikolu 22 tad-Direttiva 2003/55/KE u fl-Artikolu 7 tar-Regolament (KE) Nru 1228/2003.

L-Aġenzija għandha titmexxa minn Direttur maħtur mill-Bord ta' l-Amministrazzjoni għal perjodu ta' ħames snin, li jista' jiġġedded darba. Id-Direttur huwa r-rappreżentant legali ta' l-Aġenzija.

Id-deċiżjonijiet ta' l-Aġenzija jiġu adottati mill-Bord tar-Regolaturi. Sabiex it-teħid tad-deċiżjonijiet jinżamm indipendenti mill-eżekuttiv (il-Bord ta' l-Amministrazzjoni) għandu jkun hemm separatament Bord tar-Regolaturi. Il-Bord tar-Regolaturi se jkun magħmul mid-Direttur u minn rappreżentant wieħed għal kull Stat Membru. Ir-rappreżentant ta' l-Istat Membru għandu jiġi minn awtorità regolatorja ta' dak l-Istat Membru.

Fl-aħħar nett, id-deċiżjonijiet adottati mill-Aġenzija huma soġġetti għall-appell. Jistgħu jsiru appelli quddiem il-Bord ta' l-Appell, magħmul minn 6 membri.

6. IMPATT FINANZJARJU

6.1. Metodu ta' kalkolu ta' l-ispejjeż totali ta' l-azzjoni (*li għandu jiġi ddeterminat minn DG BUDG u DG ADMIN*)

L-ispejjeż annwali ta' l-Aġenzija se jkunu koperti mill-għotjiet Komunitarji. Id-diversi tipi ta' nfiq jistgħu jiġu analizzati hekk:

Spejjeż ta' persunal

Il-baġit propost huwa bbażat fuq persunal stmat għal 48 impjegat. L-ispejjeż annwali totali tal-persunal huma stmati għal € 5.184 miljun, billi tittieħed bħala medja l-ispiża tal-persunal tal-Kummissjoni Ewropea, jiġifieri € 0.117 miljun fis-sena, li jinkludu l-ispejjeż marbutin ma' bini u ma' l-infiq amministrattiv korrispondenti (tariffi tal-posta, telekomunikazzjonijiet, IT, eċċ.).

L-ispejjeż ta' persunal ikopru l-ispejjeż ta' reklutaġġ mill-2009. L-istima ta' l-ispejjeż ta' persunal hija bbażata fuq il-pjan ta' reklutaġġ kif ġej:

	Ingaġġ	Total tal-persunal
L-ewwel semestru ta' l-2009	+10	10
It-tieni semestru ta' l-2009	+10	20
L-ewwel semestru ta' l-2010	+10	30
It-tieni semestru ta' l-2010	+10	40
L-ewwel semestru ta' l-2011	+8	48

Infiq kapitali

L-infiq marbut max-xiri ta' proprjetà mobbli u spejjeż relatati se jkopri EUR 0.350 miljun fl-ewwel sentejn. Għas-snin sussegwenti, ġiet allokata somma ta' EUR 0.05 miljun kull sena biex ikopru spejjeż addizzjonali. Dan l-element jista' jvarja skond il-faċilitajiet ipprovduti mill-Istat Membru ospitanti.

Spejjeż operattivi

Dawn l-ispejjeż ikopru l-laqgħat u l-istudji, kif ukoll l-ispejjeż tat-traduzzjoni, tal-pubblikazzjoni u tar-relazzjonijiet pubbliċi. Abbażi ta' estimi preliminari, dawn l-ispejjeż operattivi jammontaw għal EUR 1 miljun kull sena.

Spejjeż ta' missjonijiet

Biex taqdi d-dmirijiet tagħha, l-Aġenzija se jkollha torganizza żjarat kemm ġewwa kif ukoll barra l-UE (spejjeż ta' trasport u ta' alloġġ. Il-baġit għall-ispejjeż tal-missjonijiet huwa stmat li jammonta għal EUR 0.150 miljun kull sena meta l-Aġenzija tkun kompletament operattiva. Dawn l-estimi huma msejsa fuq il-medja reali ta' l-ispejjeż ta' missjonijiet attribwiti lil DG TREN. Jistgħu jvarjaw skond fejn tinsab is-sede ta' l-Aġenzija.

6.2. Analiżi skond l-elementi ta' l-azzjoni

Approprjazzjonijiet għall-impenji, f'miljuni ta' euro (bil-prezzijiet attwali)

Tqassim / kategoriji	Sena 2009	Sena 2010	Sena 2011	Sena 2012	Snin finanzjarji sussegwenti
Spejjeż ta' persunal	1.755	4,095	5,616	5,616	5,616
Tagħmir	0,150	0,200	0,050	0,050	0,050
Spejjeż operattivi	0,150	0,400	0,700	0,900	1,000
Spejjeż ta' missjonijiet	0,050	0,100	0,150	0,180	0,200
Total	2,105	4,795	6,516	6,746	6,866

6.3. Skeda ta' Approprjazzjonijiet għall-impenji / Approprjazzjonijiet għall-ħlasijiet

f'miljuni ta' euro

Snin *et seq.*	2009	2010	2011	2012	Snin sussegwenti
Approprjazzjonijiet għall-impenji	1,970	3,940	6,084	6,314	6,434
Approprjazzjonijiet għall-ħlasijiet	1,970	3,940	6,084	6,314	6,434

7. SEGWITU U EVALWAZZJONI

L-amministrazzjoni tal-fondi mogħtija lill-Aġenzija taqa' taħt il-kontroll tal-Qorti ta' l-Awdituri (l-Artikolu 21), il-Parlament Ewropew (l-Artikolu 21) u l-Uffiċċju Ewropew kontra l-Frodi (l-Artikolu 23).

8. MIŻURI KONTRA L-FRODI

Ara l-punt 7 hawn fuq.